

Rekomendacje zmian/rozwiązań w obszarze edukacji dla sektora

Elżbieta Czernik
Edyta Cyganek
Anna Kunaszyk
Rafał Kunaszyk

Wstęp

Moda nie jest jednoznaczna – może być traktowana i jako sztuka, i jako przemysł użytkowy, czy gałąź handlu. Dzięki swojej wszechstronności jest jednym z większych kontentów tematycznych w Internecie. Jej popularność przekłada się również na dynamizm rynku modowego i na świecie, i w Polsce.

Od kilku lat prognozy rozwoju branży modowej w Polsce (m.in. prognoza na lata 2014-2017) wskazywały stale rosnącą tendencję sprzedaży ubrań i obuwia, przewidując jej wzrost o 0,9% (J. Tkaczyk, *Raport – rynek mody w Polsce*).

Stały rozwój nowych technologii wymusza także permanentny rozwój branży modowej.

Wiodącym kanałem dystrybucji odzieży staje się Internet - jest ona najczęściej kupowanym produktem online i czwartą kategorią tematyczną na świecie pod względem zainteresowania w sieci. Zakupy odzieży online robi 73% Polaków. Stale wzrasta też liczba sklepów i marek odzieżowych.

Media społecznościowe, blogi i vlogi o tematyce mody stają się najistotniejszym kanałem komunikacji marketingowej w branży modowej.

Polskie firmy odzieżowe kanału e-commerce w pełni nie potrafią jeszcze wykorzystać, analiza działań wskazuje na brak planowego kreowania wizerunku i utrwalania go w świadomości konsumentów.

Polskie marki odzieżowe są bardzo słabo rozpoznawalne, a znane marki, które stosują zagraniczne nazewnictwo, funkcjonują w świadomości klienta jako firmy zagraniczne.

Wg badań przeprowadzonych przez PWC („Klient w świecie cyfrowym”) ponad połowa badanych Polaków wskazała, że kraj pochodzenia marki odzieżowej ma duże lub bardzo duże znaczenie w procesie zakupowym. Badani podkreślali, że np. marki niemieckie charakteryzuje rzemiosło i precyzja wykonania, marki włoskie i francuskie wskazują na światowe trendy; marki polskie zaś wyróżnia korzystniejsza relacja jakości do ceny niż ich zagranicznych odpowiedników.

Filarem każdej branży są wykwalifikowani pracownicy. Według badań BKL - 75% przedsiębiorców reprezentujących przemysł mody, wskazuje na problemy ze znalezieniem odpowiednio wykwalifikowanej kadry. Deficyt kadrowy widoczny jest w najpopularniejszych zawodach branży włókienniczej: brakuje szwaczek, dziewiarzy, konstruktorów odzieży, krojczych czy operatorów maszyn szyjących oraz kupców mody, technologów odzieży, specjalistów ds. e-commerce i social media w branży.

Brak jest kierunków studiów z wyżej wskazanymi specjalizacjami lub trwają one zbyt krótko (np. specjalizacje z zakresu zarządzania/marketingu w branży modowej trwają dwa lata, co jest niewystarczające do pozyskania wiedzy i kwalifikacji praktycznych). Absolwenci szkół nie mają gdzie nabywać wiedzy praktycznej.

Do złej sytuacji przyczyniają się również same firmy z branży modowej - badania pokazują, iż ok. 30% z nich nie inwestuje w rozwój swoich pracowników.

2016 rok był jednym z trudniejszych dla przemysłu modowego (za raportem MCKINSEY'a (2017)). Na sytuację wpłynęły zarówno zmiany makroekonomiczne i geopolityczne, jak i modyfikacja zachowań konsumenckich. Rosła również presja zwiększania produkcji w coraz krótszym czasie i wykorzystaniem niższych nakładów finansowych.

Konflikty międzynarodowe, zamachy terrorystyczne i kryzys finansowy, czy spowolnienie gospodarcze Chin, sprzyjały poczuciu niestabilności, co z kolei powodowało mniejszy popyt na dobra konsumenckie, w tym również produkty przemysłu modowego. Na sytuację branży modowej wpływ też miały m.in. wzrosty cen bawełny, która osiągnęła najwyższą cenę w ciągu ostatnich pięciu lat. Branża modowa ewoluowała również, dostosowując się do sposobu życia i przyzwyczajień konsumentów. W trendach widoczny był powrót odzieży sportowej, zwrot ku produktom unisex i zwiększanie kolekcji plus size.

Niezwykle istotną zmianą jest cyfryzacja życia, która wpływa na zachowania konsumenckie.
Statystyczny Polak wyszukuje informacje i sprawdza oferty w sieci. Firmy modowe muszą podążać za „cyfrowymi klientami”. Zrównał się poziom klientów kupujących w tradycyjnych sklepach i online (za: IRCenter, Omnichannel marek odzieżowych, 2016. 17 Online czy offline? Jak kupują Polacy?).

Coraz więcej klientów kupuje odzież online (73% Polaków). Kluczowe jest tu zaoszczędzenie czasu, możliwość szybkiego researchu oraz oszczędność – zakupy online często są tańsze.

Różnica cen, akcje zniżkowe skłaniają do zakupów online i powodują, że sklepy tradycyjne przegrywają z e-commerce.

Branża modowa zaczęła ewaluować więc w kierunku omnichannel, czyli wielokanałowości sprzedaży. Z punktu widzenia klienta, zakupy mają być wygodne, szybkie i możliwe do zrealizowania w dowolnym miejscu i czasie. Odpowiedzią na te potrzeby omnichanneling. Jego celem jest wzrost wielkości sprzedaży i budowanie lojalności klienta.

Jak podaje PwC, 48% firm, które wdrożyły tę strategię, zwiększyło swoje przychody. Płynne przechodzenie potencjalnego klienta pomiędzy kanałami zwiększa prawdopodobieństwo, że kupi on produkt czy usługę (za: Raport *Klient w świecie cyfrowym*, PwC).

W Polsce firmy dopiero zaczynają wdrażać omnichanneling, choć niewiele z nich decyduje się na integrację działań we wszystkich kanałach. Ma to związek m.in. ze strukturą rynku, na którym 90 % stanowią małe e-przedsiębiorstwa. Firmy te działają w sieci w oparciu o rozwiązania SaaS, często nieposiadające opcji sprzyjających strategii wielokanałowości. Są jednak marki, które takie działania wdrażają, m.in. działające w branży obuwniczej Deichmann czy Badura.

Obserwując trendy światowe i europejskie możemy przewidzieć kierunki rozwoju przemysłu modowego w Polsce.

Najpopularniejsze trendy w branży przemysłu mody, które stanowią szansę rozwoju dla polskich przedsiębiorstw :

- Wytwarzanie nowoczesnych materiałów, w tym systemów tekstronicznych, wyrobów przemysłowych, włókien.

Dziedziny, które powinny współpracować: włókiennictwo, elektronika i informatyka.

Dotyczy to przede wszystkim podmiotów, które zajmują się produkcją wyrobów z różnego rodzaju surowców naturalnych i syntetycznych (tkaniny, dzianiny, nici, włókna).

- Produkcja sprzętu/maszyn dla nowoczesnego przemysłu włókienniczego, tekstylnego, odzieżowego, skórzanego.
- Wzornictwo przemysłowe.

Dotyczy przede wszystkim podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą działalnością w zakresie specjalistycznego projektowania.

- Projektowanie, konstrukcja, wykonanie odzieży funkcjonalnej i specjalnej.
- Dotyczy przede wszystkim podmiotów zajmujących się produkcją odzieży skórzaną, roboczej wierzchniej, produkcją wyrobów futrzarskich, pończoszniczych, bielizny i pozostałej odzieży.*

- Przemysłowe wyroby tekstylne

Dotyczy przede wszystkim podmiotów zajmujących się m.in. produkcją dzianin i tkanin przeznaczonych na cele techniczne, gotowych wyrobów tekstylnych czy włóknin i wyrobów z włóknin, z wyłączeniem odzieży.

I. Analiza przedsiębiorstw w sektorze

Metodologia badań

W ramach prac przeprowadzono następujące badania:

- **Badanie ankietowe skierowane do przedsiębiorców z branży przemysłu mody.**

Do wykonania badania ankietowego wykorzystano narzędzie internetowe pobierające dane od użytkowników poprzez formularze oparte na bazach MySQL. Wybór tego narzędzia podyktowany był jego dużą dostępnością, brakiem ograniczeń liczby respondentów oraz możliwościami technicznymi. Ankieta składała się z metryczki oraz 10 różnych rodzajów pytań, m.in. wielokrotnego wyboru, pytań otwartych z możliwością wprowadzania tekstu. Pytania były ułożone na dwuwymiarowej macierzy, z możliwością oparcia pytań jednej osi o pytania na drugiej osi. Część bowiem pytań zależała od wyników innych pytań (odpowiedzi warunkowe). Narzędzie zawiera podstawowe analizy wyników badań przedstawione graficznie. Surowe dane zostały pobrane w formatach SQL, csv do dalszej analityki.

Krajowa Rada Sektorowa - ankieta potrzeb

WWW.MODAKOMPETENCJE.PRywatni.COM.PL

Rada ds. Kompetencji
PRZEMYSŁ MODY
I INNOWACYJNE TEKSTYLIA

Fundusze Europejskie
PARP
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt finansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Oś priorytetowa II - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.12 Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno-zawodowych
Zapraszamy do wypełnienia ankiety

zobacz szczegóły ankiety

2023-11-16

Krajowa Rada Sektorowa - ankieta potrzeb

zobacz szczegóły ankiety

1. Płeć
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Kobieta
 Mężczyzna

2. Wiek
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

18-25
 26-35
 36-45
 >45

3. Zaznacz jakie reprezentujesz przedsiębiorstwo?
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Mniej niż 9 osób zatrudnionych
 10 - do 49 osób zatrudnionych
 50 - do 249 osób zatrudnionych
 250 - do 499 osób zatrudnionych
 500 - do 999 osób zatrudnionych
 1000 i więcej osób zatrudnionych

4. Branża produkcyjnych, które reprezentujesz

5. Wykształcenie
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Wybierz...

6. Zaznacz jakie przynajmniej reprezentujesz
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

przemysł tekstylny
 przemysł odzieżowy
 przemysł skórzany
 inne, jakie: _____

7. Czy Twoja firma stosuje innowacje?
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Tak, w pełni
 Tak, częściowo
 Tak, jako

8. Z jakimi problemami boryka się Twoja firma?

9. Czy firma, w której pracujesz posiada indywidualne podejście do klienta? (zaznacz wszystkie)
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Tak, zawsze
 Nie, nigdy
 Nie, chociaż firma koncentruje się na bieżących rozwiązaniach i nie może uwzględnić indywidualnych potrzeb
 Nie, nie wiem o indywidualnym podejściu do klienta

Jakiś sposób to w jakim zakresie?
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Realizacja indywidualnych, dodatkowych zamówień
 W zakresie indywidualnej komunikacji z klientem, indywidualnego podejścia do każdego klienta
 Inne, jakie: _____

10. Czy jako pracownik/pracownica w branży odzieżowej, skórzanej, itp.
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Kształcenie w szkole jest przydatne i dostosowane do potrzeb rynku pracy
 Kształcenie w szkole wymaga zmian, w zakresie: _____

11. Czy uważasz, że kształcenie osób do pracy w branży odzieżowej powinno uwzględniać nowe trendy na rynku odzieżowym?
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Tak
 Nie

Jakiś tak, kształcenie powinno uwzględniać następujące trendy (zaznacz max 3):
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Ciągłe przygotowanie 3D
 Ciągłe przygotowanie IT w projektowaniu w stylu modern design (nowoczesny stylizacja)
 Nowe materiały: rozszerzenie materiałów i wykorzystanie alternatywnych włókien i nanotechnologii
 Odzież smart (cyfrowy design technologiczny, inteligentny odzież uwzględniająca sensor, np. odzież sportowa do pomiaru danych sportowych)
 Skupie na małą partię indywidualne zamówienia klienta
 Inne, jakie: _____

12. Czy wolałaś nowe trendy w projektowaniu swojej firmy (zaznacz wszystkie)?
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Tak
 Nie

Jakiś tak, to wolałaś potrzebne uwzględnienie następujących trendów:
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

IT, przygotowanie 3D
 IT w projektowaniu w stylu modern design (nowoczesny stylizacja)
 Nowe materiały: rozszerzenie materiałów i wykorzystanie alternatywnych włókien i nanotechnologii
 Odzież smart (cyfrowy design technologiczny, inteligentny odzież uwzględniająca sensor, np. odzież sportowa do pomiaru danych sportowych)
 Skupie na małą partię indywidualne zamówienia klienta
 Inne, jakie: _____

13. Czy byłabyś zainteresowana / byłbyś zainteresowany podzielnym budżetem swoich pracowników w zakresie nowych trendów?
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Tak, w systemie indywidualnych działań zwiększając kompetencje zawodniczek/zd. pracowników
 Tak, w systemie formalnym (szkolenia) poprzez nowe osoby, które uaktualniłyby takie informacje
 Nie, nie mam takiej potrzeby

14. Jak, według Ciebie branża odzieżowa może się sukcesownie rozwijać?
Wybierz jedną z następujących odpowiedzi:

Uwzględnienie nowych trendów w branżach produkcyjnych dla klienta
 Dostosowanie się do zmieniających się potrzeb klienta
 Dostosowanie poziom edukacji do zmieniających się potrzeb pracowników z branży
 Inne, jakie: _____
 Inne, jakie: _____
 Inne, jakie: _____
 Inne, jakie: _____

zobacz szczegóły ankiety

2023-11-16

Rys. Ankieta online

Badanie było prowadzone w terminie: maj-lipiec 2017

Ankieta służyła poznaniu sytuacji przedsiębiorców i uzyskaniu ich opinii w następujących obszarach:

- Określenia potencjału innowacyjnego przedsiębiorstwa i otwartości na innowacje
- Określenia największych problemów i obszarów ryzyk zw. z działalnością w tej branży
- Stosowania indywidualnych rozwiązań dla klienta
- Poznania opinii przedsiębiorców na temat systemu kształcenia w relacji do potrzeb branży
- Uwzględniania w prowadzonej działalności i w strategii swojej firmy trendów rynkowych
- Możliwości rozwoju działalności w branży przemysłu mody.

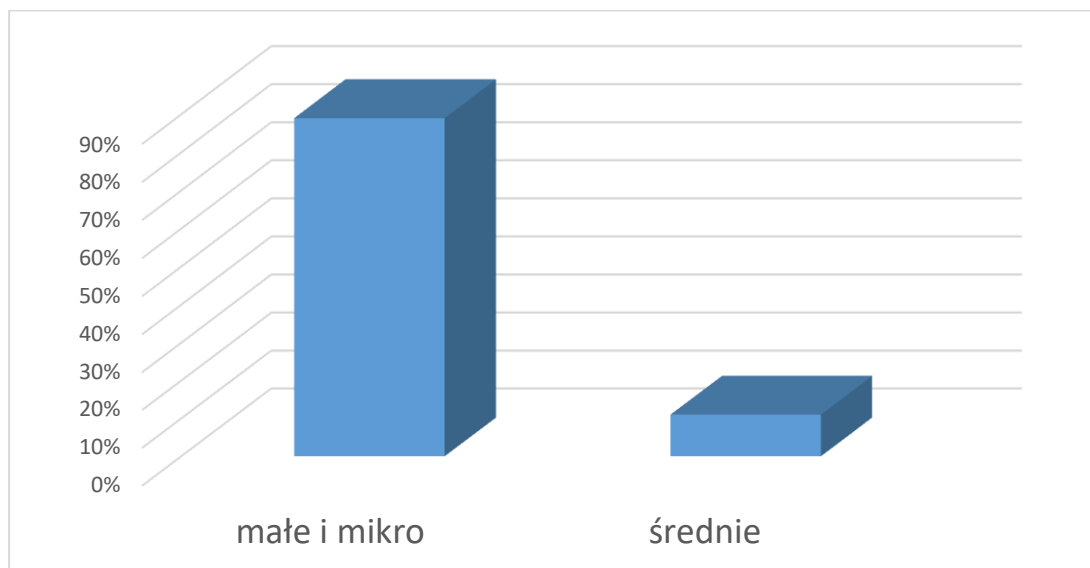
Sformułowane wyniki badań:

W badaniu wzięło udział 38 podmiotów z całej Polski, z czego 11 podmiotów z woj. Śląskiego (tabelki, wykresy), 8 podmiotów z woj. małopolskiego, 9 podmiotów z woj. łódzkiego, 4 podmioty z woj. mazowieckiego, 3 podmioty z woj. podkarpackiego oraz 3 z woj. dolnośląskiego.

województwo	Ilość podmiotów
Śląskie	11
Małopolskie	8
łódzkie	9
Mazowieckie	4
Podkarpackie	3
Dolnośląskie	3

W badaniu przeważały mikroprzedsiębiorstwa oraz małe przedsiębiorstwa. Zaledwie 3 podmioty miały status przedsiębiorstwa średniego.

Firmy, które zdecydowały się wziąć udział w badaniu, w przeważającej części reprezentowały przemysł tekstylny i odzieżowy. W badaniu ankietowym brała udział zarówno kadra zarządzająca przedsiębiorstw jak i pracownicy. W badaniu uwzględniono pracowników 50 plus, ponad połowę z nich stanowiły kobiety jak również osoby z najniższym uposażeniem.

ZIDENTYFIKOWANE BARIERY:

- 60% badanych uznało, że ich przedsiębiorstwo nie stosuje żadnych innowacji
- 40% badanych określiło innowacje w firmie technologiczne w zakresie parku maszynowego, rozwiązań IT
- Problemy w branży najczęściej wskazywane przez respondentów:
- Brak wykwalifikowanej kadry (90% respondentów),
- brak młodej kadry, deficyt w zawodach: technolog produkcji odzieży, szwaczki, prasowaczki, kadrowe
- Sezonowość w branży oraz brak płynności finansowej
- Ponad 85% badanych uważa, że firma stosuje indywidualne podejście do klienta w zakresie:
- realizacji indywidualnych, dedykowanych zamówień oraz
- indywidualnej komunikacji z klientem, indywidualnego podejścia do każdego klient
- Ponad 85% badanych uważa, że firma stosuje indywidualne podejście do klienta w zakresie:

- realizacji indywidualnych, dedykowanych zamówień oraz
- indywidualnej komunikacji z klientem, indywidualnego podejścia do każdego klient
- Ponad 85% badanych uważa, że firma stosuje indywidualne podejście do klienta w zakresie: realizacji indywidualnych, dedykowanych zamówień oraz indywidualnej komunikacji z klientem, indywidualnego podejścia do każdego klient
- Ponad 85% badanych uważa, że firma stosuje indywidualne podejście do klienta w zakresie: realizacji indywidualnych, dedykowanych zamówień oraz indywidualnej komunikacji z klientem, indywidualnego podejścia do każdego klient

Badanie ankietowe jest prowadzone w sposób ciągły w projekcie, a jego wyniki będą miały odzwierciedlenie w aktualizowanych raportach.

- **Badania focusowe, ankietowe i telefoniczne prowadzone w projekcie.**

W celu sformułowania rekomendacji uwzględniono wyniki z przeprowadzonych w ramach projektu badań focusowych, ankietowych i telefonicznych.

W przeprowadzonym pierwszym etapie badań zastosowano następującą metodologię.

W całościowym badaniu bierze udział większa grupa docelowa, ale do sformułowania wyników dla potrzeb niniejszego raportu oparto się na danych dotyczących przedsiębiorców z branży przemysłu mody (według klucza: podział branżowy, wielkość przedsiębiorstwa, zarządzanie wiekiem, czas funkcjonowania na rynku, podział terytorialny).

NARZĘDZIA BADAWCZE I OPIS METODOLOGII

1. Badanie focusowe:

W badaniu zastosowano następującą metodologię:

Badania fokusowe, czyli zogniskowane wywiady grupowe, są metodą jakościową. Przeprowadzono je w wyselekcjonowanej, ze względu na określone cechy, grupie respondentów-pracowników i pracodawców branży przemysłu mody, z uwzględnieniem podziału branżowego, wielkości przedsiębiorstwa, kryterium zw. z zarządzaniem wiekiem, czasem funkcjonowania na rynku, podziałem terytorialnym.

Dobór grupy: W badaniu uczestniczyły grupy 6-8 osobowe.

Scenariusz badania: Zaprojektowano listę zagadnień, które były poruszone podczas spotkań.

Przebieg badania: Badania były prowadzone w przedsiębiorstwach, czasem w specjalnych pracowniach, jak również za pomocą narzędzi online. Ich czas wynosił ok. 2 godzin. Przebieg badania zwykle był nagrywany, a następnie dokonywano transkrypcji do pliku tekstowego.

Analiza i opracowanie wyników: na podstawie analizy sesji fokusowych powstało opracowanie cząstkowe. Po zakończeniu badań focusowych zostanie opracowany raport z badania, wraz z wnioskami i rekomendacjami dla branży.

2. Ankieta CATI wraz z opracowanym scenariuszem rozmowy telefonicznej w różnych wariantach

Badania metodą CATI (Computer Assisted Telephone Interviews)

Zastosowano dla potrzeb badania technikę badań CATI (Computer Assisted Telephone Interviews) w postaci wywiadu telefonicznego, wspomaganego komputerowo.

Zalety prowadzonego w projekcie badania:

- stały monitoring badania i jakości zebranych danych,
- krótki czas potrzebny na realizację wywiadów,
- zebrane dane zapisywane są formie elektronicznej,
- standaryzacja technik wykonania wywiadów,
- obniżenie kosztów,
- zminimalizowanie niebezpieczeństwa wystąpienia błędów,
- analiza wyników może być dostarczona tuż po wykonaniu ostatniego wywiadu.

Badanie CATI przeprowadzono na szerszej grupie respondentów z branży przemysłu mody. W wynikach zaznaczono: podział branżowy, wielkość przedsiębiorstwa, podział terytorialny.

3. **Badanie CAWI** – wykorzystano narzędzie internetowe - formularze oparte na bazach MySQL, które uzupełniał respondent. Zawiera ono podstawowe analizy wyników badań przedstawione graficznie. Surowe dane są pobierane w formatach SQL, CSV do dalszej analityki (produkty: ankieta i narzędzie internetowe).

Badania metodą CAWI (Computer Assisted Web Interviews)

Technikę badań CAWI stanowi wywiad kwestionariuszowy lub ankiety, którą respondent wypełnia on-line. Jest to najpopularniejsza i najczęściej stosowana metoda badań marketingowych. Dzięki

anonimowości i możliwości wypełnienia w dowolnym czasie, pozwala zebrać najbardziej rzetelne dane przy stosunkowo niedużym nakładzie finansowym.

Zaletą badań metodą CAWI jest również czas jego realizacji oraz łatwość zebrania danych do analizy. Można w nim zamieścić pytania tekstowe, elementy multimedialne, takie jak filmy wideo, grafiki, reklamy, czy też dźwięki.

Formularz łatwo jest modyfikować, poprawiać, wyniki są szybko dostępne, a dodatkowo uczestnicy mają możliwość zachowania większej anonimowości i można ją przeprowadzić w każdym miejscu na świecie.

4. Wywiad kwestionariuszowy

Wywiady kwestionariuszowe są prowadzone w przedsiębiorstwach.

Wywiad kwestionariuszowy pozwala na zebranie szczegółowych danych i opinii dotyczących konkretnej kwestii. Polega na bezpośredniej interakcji między badaczem a badanym – rozmowie na podstawie przygotowanego kwestionariusza lub dyspozycji do wywiadu.

Celem badania jest zebranie szczegółowych danych i opinii dotyczących dotyczących zidentyfikowanych zagadnień.

W badaniach bierze udział od 1-5 reprezentantów danego przedsiębiorstwa.

Kwestionariusz umożliwia zdobycie szczególnych danych i opinii, które można przedstawić w postaci liczbowej i opisu jakościowego. Dzięki bezpośredniemu kontaktowi z pracownikami i pracodawcami jest możliwość wytłumaczenia zadawanych pytań, przełożenia ich na język zrozumiały dla respondenta, dotarcia do określonej grupy i liczby respondentów oraz kontrolowanie uzyskanych odpowiedzi.

5. Analiza dokumentów legislacyjnych pod kątem zgłoszonych przez przedsiębiorców problemów.

Analiza przepisów prawa, które wiążą się z komercjalizacją wyników badań oraz prawami własności przemysłowej. Analiza dotycząca warunków prowadzenia działalności gospodarczej w branży, także w kontekście podejmowania dłuższych inwestycji.

SFORMUŁOWANE WYNIKI BADAŃ

PODSUMOWANIE OGÓLNE

W ramach wszystkich badań prowadzonych w grupie przedsiębiorców sformułowano następujące wyniki:

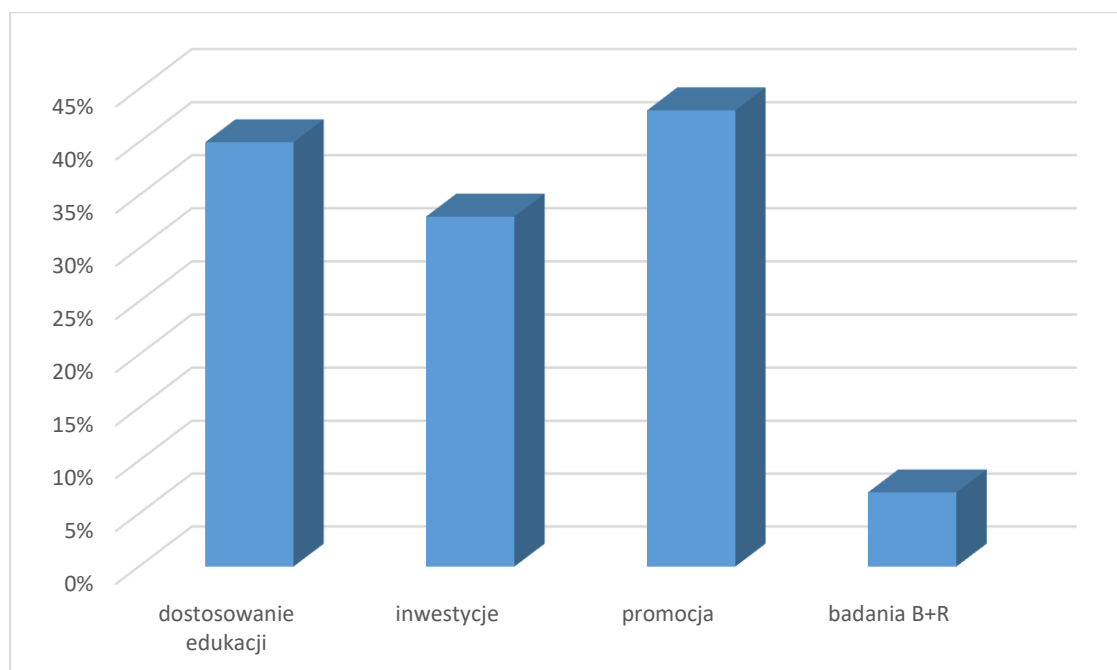
- 40 % respondentów uważa, że edukacja jest niedostosowana do potrzeb pracodawców

Sytuacja ta związana jest z wyraźnym problemem braku wykwalifikowanej kadry, zarówno na poziomie zawodowym jak i uniwersyteckim

- 33% respondentów wskazywało na potrzebę dokonania inwestycji zw. z rozwojem

- 43% badanych wskazało na potrzebę uruchomienia mechanizmów promocji sektora w kraju i za granicą

- 7% ankietowanych wskazało na potrzebę prowadzenia badań (B+R)

ZIDENTYFIKOWANE W BADANIU BARIERY PRZEDSIĘBIORCÓW:

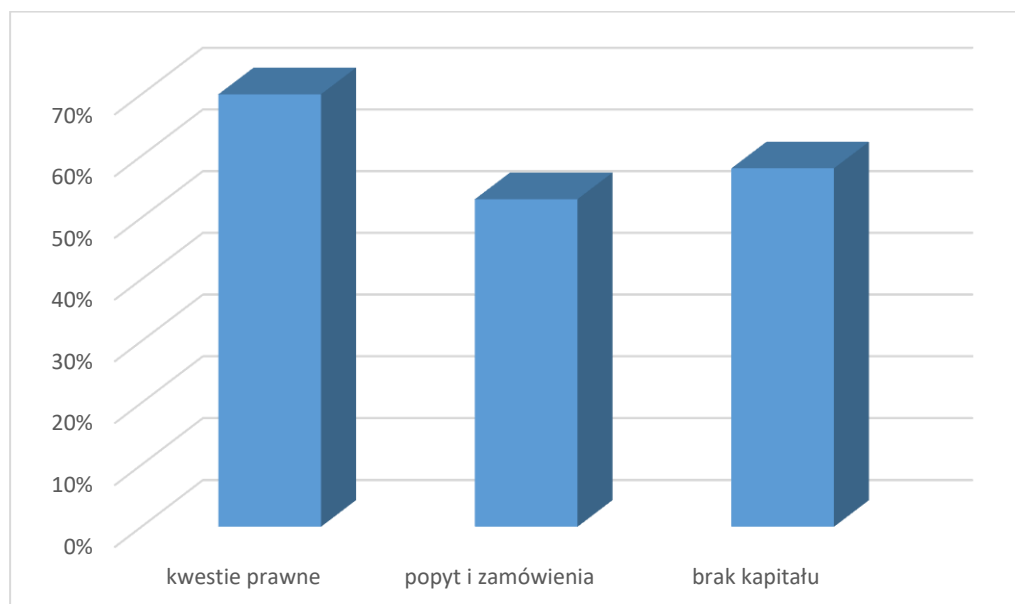
80% respondentów identyfikuje „bariery rynkowe”, zw. z prowadzeniem działalności na rynku, wejściem na rynek, utrzymaniem na rynku- tu wykres tych barier (możliwa była więcej niż jedna odpowiedź).

BARIERY RYNKOWE

Bariera 1: 70% osób: Brak rozwiązań prawnych zabezpieczających polskie przedsiębiorstwa

Bariera 2. 53% ankietowanych: Zmniejszenie popytu na produkty, spadek liczby zamówień, trudności w pozyskaniu dystrybutora

Bariera 3: 58% badanych: Brak kapitału na inwestycje i rozwój

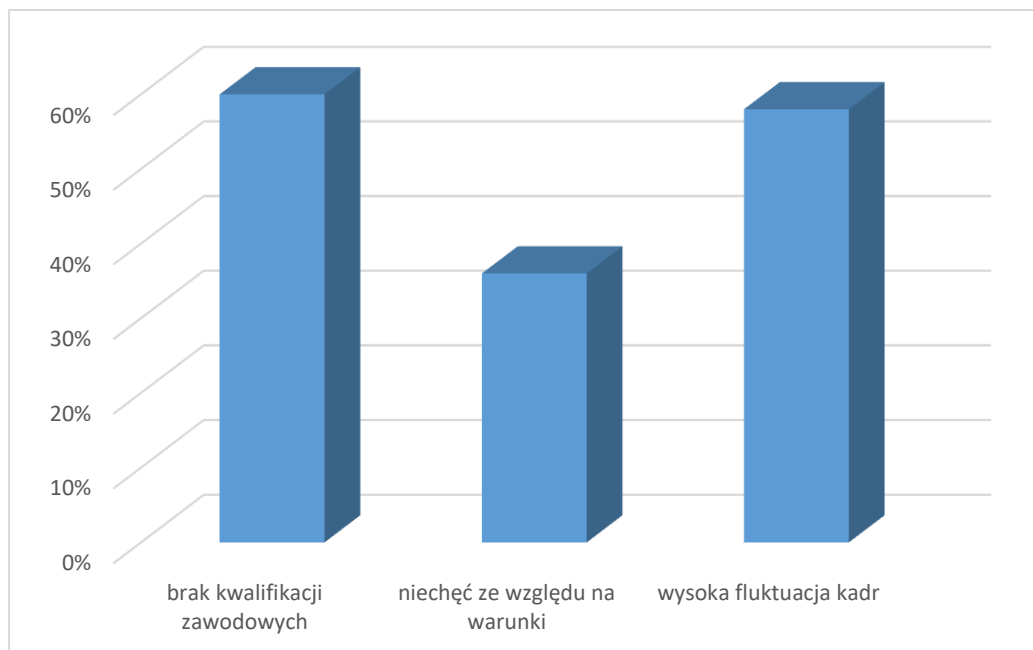

BARIERY KADROWE:

Bariera 1, wg 60% respondentów: Brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych, niemożność wykorzystania potencjału przedsiębiorstwa

Bariera 2, wg 36% respondentów: Niechęć do podjęcia pracy na proponowanych warunkach

Bariera 3, wg 58% respondentów: Wysoka fluktuacja kadr w branży budząca niechęć pracodawcy do inwestowania w rozwój pracownika

BARIERY TECHNOLOGICZNE

46% badanych wskazuje na bariery technologiczne (badani udzielali więcej niż jedną odpowiedź)

Bariera 1, wg 45% badanych: Brak umiejętności obsługi urządzeń

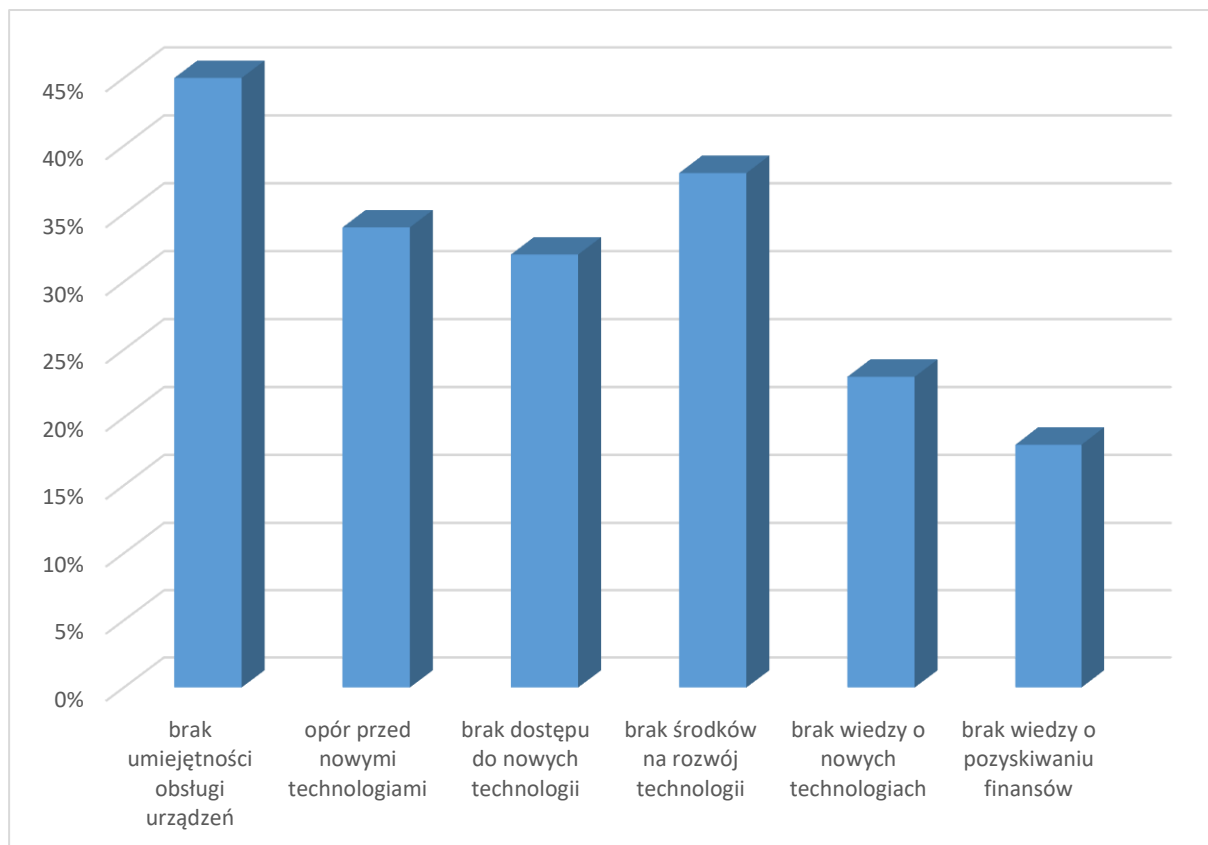
Bariera 2, wg 34% badanych: Opór przed korzystaniem z nowoczesnych technologii

Bariera 3, wg 32% badanych: Korzystanie z przestarzałych urządzeń, brak dostępu do nowych technologii

Bariera 4, wg 38% badanych: Brak środków na rozwój nowych technologii i doskonalenie kadr w tym zakresie

Bariera 5, wg 23% badanych: Brak wiedzy o nowych technologiach i możliwościach rozwoju przedsiębiorstwa

Bariera 6, wg 18% badanych: Brak wiedzy o możliwościach pozyskania finansowania na nowe technologie

BARIERY DOT. WSPÓŁPRACY W BRANŻY

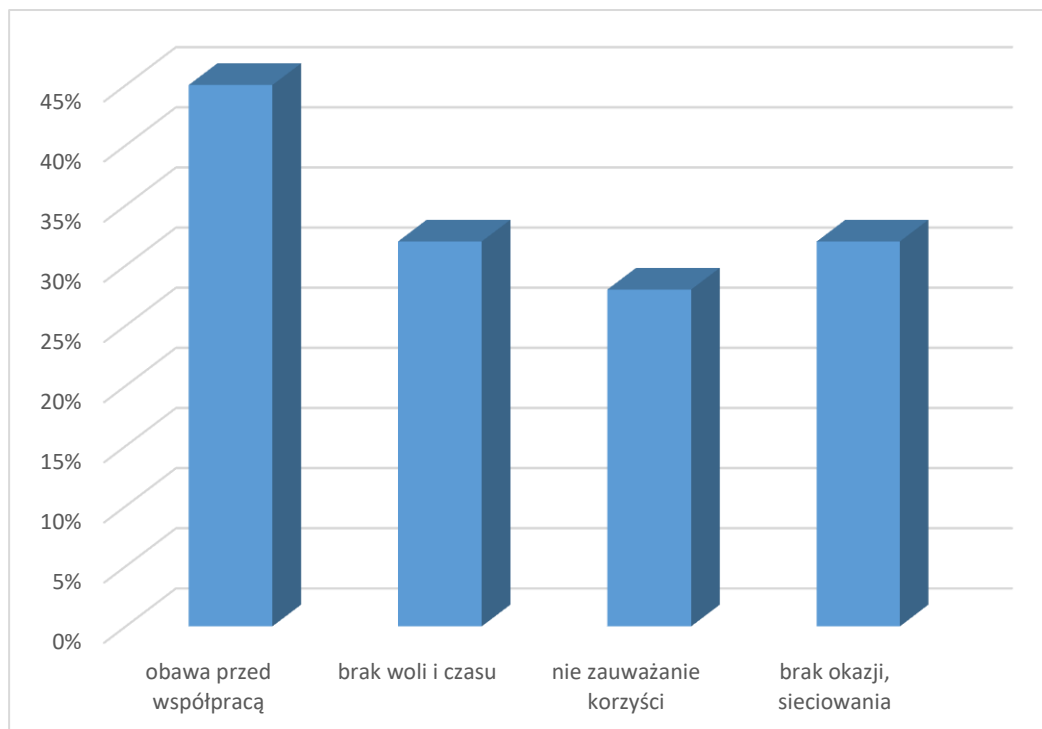
34% badanych wskazuje na bariery dot. współpracy w branży

Bariera 1, 45% badanych, boi się podjęcia współpracy z innymi podmiotami (boi się nieuczciwej konkurencji)

Bariera 2, 32% badanych nie jest zainteresowanych taką współpracą (brak woli i brak czasu)

Bariera 3, 28% nie widzi korzyści takiej współpracy

Bariera 4, 32% badanych, brak miejsca, społeczności, platformy wymiany doświadczeń i networkingu dla branży

BARIERY EDUKACYJNE

79% ankietowanych wskazało również na bariery edukacyjne:

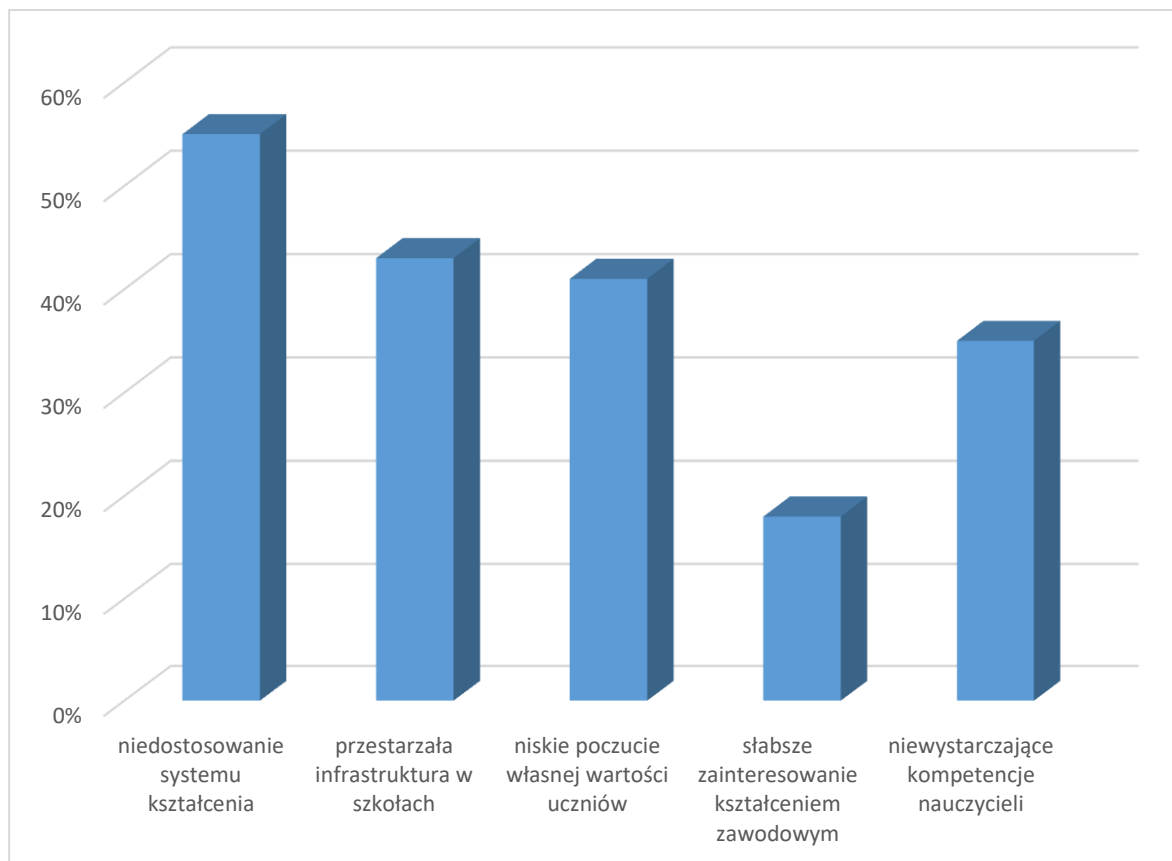
Bariera 1; 55% badanych niedostosowanie systemu kształcenia w odniesieniu do potrzeb pracodawców

Bariera 2; 43% badanych, przestarzała infrastruktura w szkołach, brak dostępu uczniów do nowych technologii

Bariera 3; 41% badanych- niskie poczucie własnej wartości uczniów, którzy ukończyli szkoły zawodowe, niechęć do rozwoju

Bariera 4; 18% Coraz słabsze zainteresowanie kształceniem zawodowym przekładające się na deficyt pracownika w branży

Bariera 5; 35% Niewystarczające kompetencje nauczycieli uczących w szkołach zawodowych, brak praktycznego podejścia

Analiza/rekomendacje dla braźny dot. problemów legislacyjnych:

Prawo własności przemysłowej

- **Ochrona prawnoautorska wzorów przemysłowych** – jedna z najistotniejszych zmian, jakie zaszły w ostatnich latach na gruncie prawa własności przemysłowej. Uchylony został art. 116 ustawy Prawo własności przemysłowej, który wyłączał możliwość dochodzenia ochrony wzoru przemysłowego na gruncie prawa autorskiego po wygaśnięciu ochrony przysługującej z tytułu rejestracji wzoru przez maksymalnie 25 lat. Od 1 grudnia 2015 r. możliwe jest dochodzenie ochrony autorskich praw majątkowych do wzoru przemysłowego przez 70 lat od śmierci twórcy.
- **„Ulga w nowości”** – instytucja dotąd nieznana w polskim prawie patentowym, chroniąca wynalazek przed jego bezprawnym ujawnieniem. Umożliwia ona udzielenie patentu na wynalazek pomimo tego, że został on bezprawie ujawniony przez osoby trzecie przy oczywistym nadużyciu w stosunku do zgłaszającego patent. Aby ochrona zadziałała, zgłoszenia należy dokonać nie później, niż pół roku po ujawnieniu wynalazku. W poprzednim

stanie prawnym uzyskanie patentu w takiej sytuacji było niemożliwe, gdyż wynalazek przez jego ujawnienie tracił przymiot nowości.

- **Listy zgody** – od 1 grudnia 2015 r. możliwa jest rejestracja znaku towarowego podobnego lub identycznego do znaku zarejestrowanego wcześniej, jeśli osoba uprawniona do znaku wcześniejszego wyrazi na to zgodę w formie pisemnej. Przed wprowadzeniem nowelizacji wnioski o rejestrację spotkałyby się z odmową, nawet przy zgodzie uprawnionego do wcześniej zarejestrowanego znaku.
- **Rozszerzenie możliwości ubiegania się o zwolnienie z opłat** – nowelizacja z 1 grudnia 2015 umożliwiła ubieganie się o zwolnienie z części opłaty za zgłoszenie nie tylko w przypadku wynalazków i wzorów użytkowych, ale także znaków towarowych i wzorów przemysłowych. Ponadto, możliwe będzie wnioskowanie o zwolnienie z maksymalnie 80%, a nie, jak wcześniej, 70 % wysokości opłaty.
- **Międzynarodowa rejestracja wzorów przemysłowych** – możliwość uzyskania ochrony wzoru przemysłowego we wskazanym przez wnioskodawcę państwie będącym stroną Aktu genewskiego Porozumienia haskiego o międzynarodowej rejestracji wzorów przemysłowych poprzez dokonanie jednego zgłoszenia za pośrednictwem polskiego Urzędu Patentowego bądź bezpośrednio w Biurze Międzynarodowym Światowej Organizacji Własności Intelektualnej. Nie jest konieczne występowanie z wnioskiem osobno do organów każdego z państw, rejestracja wywołuje takie same skutki, jak gdyby została dokonana bezpośrednio w tych państwach.
- **Zmiany w trybie rejestracji znaków towarowych – przyspieszenie postępowania o rejestrację.** Przed wejściem w życie ostatniej nowelizacji prawa własności przemysłowej w dniu 15 kwietnia 2016 r., każde zgłoszenie podlegało szczegółowemu badaniu przez Urząd Patentowy. Do tej pory, z urzędu badana była ewentualna kolizja nowego zgłoszenia z prawami osób trzecich, a także możliwość wprowadzenia odbiorców w błąd czy podobieństwo zgłaszanego znaku do już zarejestrowanych. Nowe przepisy wprowadziły tzw. system sprzeciwowy, w którym badaniu z urzędu podlegają jedynie bezwzględne przesłanki rejestracji, takie jak możliwość odróżniania towaru w obrocie. Po stwierdzeniu spełnienia tych przesłanek i ogłoszeniu w Biuletynie Urzędu Patentowego dokonania zgłoszenia, rozpoczyna się bieg trzymiesięcznego terminu, w którym osoby uprawnione mogą wnieść sprzeciw, jeśli zgłoszenie narusza ich prawa. W przypadku braku sprzeciwu w terminie następuje wydanie decyzji o objęciu znaku ochroną.

Prawo podatkowe

- **Postulowane zmiany dotyczące 50% kosztów uzyskania przychodu.**

W obecnym stanie prawnym, koszty z tytułu zapłaty twórcy za przeniesienie prawa własności bądź z tytułu opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania wynalazku, topografii układu scalonego, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego, a także z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich są określone ryczałtowo w wysokości 50% uzyskanego przychodu. Nie zawsze jest jednak możliwe odliczenie ich w pełnej wysokości, gdyż art. 22 ust. 9a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ogranicza wysokość łącznych kosztów uzyskania przychodów z powyższych źródeł do ½ kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, wynoszącej obecnie 85 528 zł. Oznacza to, że możliwe jest odliczenie jako kosztów uzyskania przychodu maksymalnie 42 764 zł. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego postuluje, by limit ten został zniesiony, umożliwiając odpisanie 50% kosztów uzyskania przychodu w pełnej wysokości. Ministerstwo Finansów odnosi się jednak do projektu zmian sceptycznie, tłumacząc się dużymi wątpliwościami wynikającymi z analizy uwag zgłoszonych w toku konsultacji społecznych.

- **Ulga na działalność badawczo-rozwojową.** Od 1 stycznia 2016 r. możliwe jest korzystanie przez podatników rozliczających się z PIT bądź CIT z ulgi na działalność badawczo-rozwojową. Podatnik uzyskujący przychody z działalności gospodarczej może odliczać od podstawy obliczenia podatku koszty poniesione na działalność badawczo-rozwojową. Za kwalifikowane koszty działalności badawczo-rozwojowej uznane zostały koszty związane z zatrudnieniem pracowników realizujących działalność badawczo-rozwojową, wydatki na materiały i surowce, koszty ekspertyz, opinii czy usług doradczych, opłaty za korzystanie z aparatury badawczej, koszty uzyskania i utrzymania ochrony własności przemysłowej, a także koszty amortyzacji. Koszty te podlegają odliczeniu, jeśli nie zostały zwrócone podatnikowi w żadnej innej formie, odliczenie jest zaś niemożliwe, gdy podatnik działał w specjalnej strefie ekonomicznej na podstawie zezwolenia. W przypadku mikro-, małych lub średnich przedsiębiorców koszty kwalifikowane podlegające odliczeniu nie mogą przekroczyć 50% rzeczywiście poniesionych kosztów, zaś w przypadku pozostałych podatników – 50% kosztów wynagrodzeń i 30% pozostałych kosztów. Obecnie obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości odliczenia w ramach ulgi kosztów zakupu technologii od osób trzecich.

Ubezpieczenia społeczne

- **Postulowane zmiany w opłaceniu składek ZUS.**

Twórcy postulują, aby wprowadzone zostało specjalne ubezpieczenie na okres pozostawania bez pracy, wzorowane na rozwiązaniu francuskim – tzw. „ubezpieczeniu postojowym”. Twórcy, który czasowo nie pracują i oczekują na podjęcie realizacji kolejnego dzieła, mogliby zostać objęci ubezpieczeniem społecznym ze składkami niższymi niż te, które obecnie obowiązują przedsiębiorców. Pomysł spotkał się z negatywnym stanowiskiem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, ze względu na ryzyko, iż dodatkowe obniżenie składek twórców w połączeniu z niesystematycznością ich opłacania spowoduje, że grupa ta pozostanie bez realnego zabezpieczenia emerytalnego.

II. System kształcenia w branży. Propozycja nowych kwalifikacji

W niniejszym raporcie przeprowadzono analizę dot. szkolnictwa zawodowego z elementami kształcenia ustawicznego. Kwestie dotyczące szkolnictwa wyższego nie zostały uwzględnione ze względu na planowaną reformę szkolnictwa wyższego w 2017 roku.

Zgodnie z przyjętą ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawem oświatowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) kształcenie zawodowe w branży przemysłu mody jest realizowane w szkołach ponadpodstawowych: branżowej szkole I stopnia, technikum, branżowej szkole II stopnia. Dodatkowo uzupełnianie i uzyskiwanie nowych kwalifikacji możliwe jest poprzez kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) i na kursach umiejętności zawodowych, o których mowa w przepisach w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

Przyjęto, że kształcenia zawodowego ukierunkowane będzie na przygotowanie biorących udział w procesie uczenia do życia we współczesnym świecie, wykonywania pracy zawodowej w wybranych zawodach branżowych oraz aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku branży przemysłu mody. Określenie zadań szkoły razem ze sposobem ich realizacji oraz innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe wynika ze zmieniającego się otoczenia gospodarczo-społecznego. Dotyczy to w szczególności gospodarki opartej na wiedzy, wykorzystujących nowe

technologie i w coraz większym, ale zdecydowanie jeszcze niewystarczającym zakresie innowacje. Dobrym przykładem są zakłady włókiennicze, które są branżowym liderem komercjalizacji badań i wielokierunkowej współpracy zarówno ze szkolnictwem zawodowym, jak i wyższym.

W ostatnich kilkunastu latach widoczny jest rozwój przedsiębiorstw branży włókienniczej, odradza się produkcja włókiennicza szczególnie dziewiarska, pasmanteryjna, szwalnicza i wykończalnicza. Rośnie zapotrzebowanie na specjalistów związanych z włókiennictwem w odradzającym się sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Zwiększający się popyt nie znajduje swojego odniesienia w podaży.

Niewielka ilość uczniów w znaczącym stopniu ogranicza rozwój branżowy. Skala zidentyfikowanego problemu rośnie jeżeli dodatkowo weźmiemy pod uwagę zmiany pokoleniowe.

Innym istotnym punktem odniesienia jest globalizacja procesów gospodarczych i ekspansja polskich producentów odzieży i wyrobów skórzanych na rynki międzynarodowe. Zjawiska te wpływają na tworzenie bardziej otwartego rynku pracy i większą mobilność geograficzną i zawodową pracowników, a w efekcie także potrzebą ciągłego podnoszenia kwalifikacji. W procesie kształcenia zawodowego branżowego istotnym elementem jest także łączenie kształcenia zawodowego i ogólnego z dużym naciskiem rozwijania kompetencji kluczowych. W tworzeniu ścieżki rozwoju zawodowego wszystkie etapy powinny być powiązane, a wyższe etapy edukacji powinny bazować na wiedzy i umiejętnościach nabytych we wcześniejszym procesie kształcenia ogólnego.

Zgodnie z przyjętymi założeniami nowy system kształcenia zawodowego odpowiadać będzie wzrastającym wymaganiom pracodawców oczekujących od absolwentów szkół kształcących w zawodach branży przemysłu mody wysokiego poziomu umiejętności zawodowych połączonych z odpowiednim poziomem wiedzy teoretycznej znajdującej swoje zastosowanie przy realizacji zadań zawodowych w zmieniającym się środowisku pracy, przy zmieniających się technologiach i wdrażanych innowacjach obejmujących także większe wykorzystanie w branży technologii informacyjno-komunikacyjnych.

System szkół branżowych I i II stopnia oraz technikum stanowi także odpowiedź na potrzebę indywidualizacji procesu uczenia biorąc pod uwagę zróżnicowanie potrzeby edukacyjne także uczniów zdolnych i tych mających trudności w nauce. Każdy z uczniów i innych osób biorących udział w procesie branżowego kształcenia zawodowego powinien mieć możliwość budowania i rozwijania własnej ścieżki edukacyjnej uwzględniającej łączenie różnych kwalifikacji zawodowych nie tylko tych przypisanych bezpośrednio branży przemysłu mody. Dobrym przykładem takich kwalifikacji

uzupełniających może być projektowanie 3D. Dla poszczególnych zawodów branży przemysłu mody wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego wyodrębniono kwalifikacje. Kwalifikacje te wynikają ze zmieniającego się rynku branżowego, zwiększających się potrzeb pracodawców ukierunkowanych na absolwentów mobilnych edukacyjnie i zawodowo oraz zwiększającego udziału osób dorosłych w różnych formach kształcenia przez całe życie.

Wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne nabywane podczas kształcenia zawodowego są opisywane według zasad europejskich ram kwalifikacji w odniesieniu do efektów kształcenia. Zawierają one: efekty kształcenia uogólnione dla wszystkich zawodów, włączając w to , bezpieczeństwo i higiena pracy; podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej; język obcy ukierunkowany zawodowo oraz kompetencje personalne i społeczne, a także organizację pracy małych zespołów (wyłącznie dla zawodów nauczanych na poziomie technika), efekty kształcenia wspólne dla zawodów w granicach obszaru kształcenia, tworzące podstawę kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów, efekty kształcenia odpowiednie dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, w tym wypadku branży przemysłu mody. Grupa zakładanych efektów kształcenia przypisanych dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie dzieli się na części. Każda z nich może być przedmiotem wsparcia w postaci kursów umiejętności zawodowych. Stanowią one zgodnie z obowiązującymi przepisami pozaszkolne formy kształcenia ustawicznego. Potwierdzeniu każdej kwalifikacji przypisanej do zawodu służą egzaminy zawodowe. Dąży się obecnie do zwiększenia roli pracodawców w zakresie tworzenia środowiska egzaminacyjnego i przeprowadzenia samych egzaminów w oparciu o zaplecze/park maszynowy przedsiębiorców działających w branży modowej.

Prowadzenie kształcenia w danym zawodzie przez szkołę odbywa się na podstawie programu nauczania do zawodu. Program ten musi być zgodny z Zaleceniem Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie. Zawody związane z przemysłem mody zostały przyporządkowane do obszaru administracyjno-usługowego.

Program nauczania do zawodu wdrażany w szkole zawiera zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach:

- ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego;
- cele kształcenia w zawodzie,
- efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów,

- efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów
- efekty kształcenia właściwe dla każdej kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie,
- warunki realizacji kształcenia w danym zawodzie
- minimalną liczbę godzin kształcenia zawodowego, pamiętając o dostosowaniu liczby godzin kształcenia zawodowego do ilości godzin określonych w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

Przy realizacji kursów kwalifikacyjnych program nauczania w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie musi zawierać wszystkie te elementy co w kształceniu szkolnym pomijając jeden element: cele kształcenia w zawodzie.

Poniżej w tabeli został podany wykaz kwalifikacji dla branży przemysłu mody razem z komentarzem, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach. Zawody zostały podzielone na typy szkół prowadzące kształcenie w danym zawodzie: branżową szkołę I stopnia; technikum i branżową szkołę II stopnia. Należy pamiętać, że podstawa programowa kształcenia w danych zawodach branży przemysłu mody jest wdrażana w dotychczasowych czteroletni technikumach oraz klasach czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum według następujących założeń:

- w klasie I czteroletniego technikum – w latach szkolnych 2017/2018–2019/2020;
- w klasie II czteroletniego technikum – w latach szkolnych 2018/2019–2020/2021;
- w klasie III czteroletniego technikum – w latach szkolnych 2019/2020–2021/2022;
- w klasie IV czteroletniego technikum – w latach szkolnych 2020/2021–2022/2023

Oznaczenie kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Symbol cyfrowy zawodu	Nazwa zawodu, w którym wyodrębniono daną kwalifikację	Efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie

				lub grupie zawodów , z uwzględnieniem BHP, PDG, JOZ, KPS
1	2	3	4	5
OBSZAR ADMINISTRACYJNO-USŁUGOWY (AU)				
AU.03.	Projektowanie i wytwarzanie prostyh wyrobów odzieżowych	932915	Pracownik pomocniczy krawca	PKZ(AU.af)
AU.07.	Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych	815204	Operator maszyn w przemyśle włókienniczym	PKZ(AU.c)
		311932	Technik włókiennik	
AU.09.	Wykonywanie, naprawa i renowacja wyrobów kaletniczych	753702	Kaletnik	PKZ(AU.e)
		311926	Technik technologii wyrobów skórzanych	
AU.10.	Wytwarzanie obuwia	753602	Obuwnik	PKZ(AU.e)
		311916	Technik obuwnik	
AU.11.	Wyprawianie skór	753501	Garbarz skór	PKZ(AU.f)
		311912	Technik garbarz	
AU.12.	Wykonywanie wyrobów tapicerowanych	753402	Tapicer	PKZ(AU.g)
AU.13.	Wykonywanie, naprawa i	753106	Kuśnierz	PKZ(AU.e)

	renowacja wyrobów kuśnierskich	311926	Technik technologii wyrobów skórzanych	
AU.14.	Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych	753105	Krawiec	PKZ(AU.ad)
		311941	Technik przemysłu mody	
AU.18.	Wytwarzanie, konserwacja i renowacja wyrobów rękodzielniczych wyrobów włókienniczych	731808	Rękodzielnik wyrobów włókienniczych	PKZ(AU.c)
		311931	Technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych	
AU.42.	Organizacja procesów wytwarzania procesów odzieżowych	311941	Technik przemysłu mody	OMZ, PKZ(AU.ad), PKZ(AU.ae)
AU.44.	Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych	311932	Technik włókiennik	OMZ PKZ(AU.c) PKZ(AU.s)
AU.45.	Projektowanie i organizacja procesów wytwarzania włókienniczych	311931	Technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych	OMZ PKZ(AU.c) PKZ(AU.s)

	wyrobów dekoracyjnych			
AU.48.	Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania wyrobów skórzanych	311926	Technik technologii wyrobów skórzanych	OMZ PKZ(AU.e) PKZ(AU.u)
AU.52.	Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania obuwia	311916	Technik obuwnik	OMZ PKZ(AU.e) PKZ(AU.u)
AU.53.	Organizacja i prowadzenie procesu wyprawy skór	311912	Technik garbarz	OMZ PKZ(AU.f)

Efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów związanych z branżą przemysłu mody razem z komentarzem

PKZ(AU.c) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: operator maszyn w przemyśle włókienniczym, rękodzielnik wyrobów włókienniczych, technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych, technik włókiennik

Uczeń:

- 1) wykonuje kompozycje kolorystyczne oraz kompozycje płaskie i przestrzenne z zastosowaniem technik rysunkowych;
- 2) rozróżnia surowce, półprodukty i wyroby włókiennicze;
- 3) charakteryzuje sposoby otrzymywania surowców, półproduktów i wyrobów włókienniczych;

- 4) rozróżnia parametry budowy wyrobów włókienniczych;
- 5) charakteryzuje procesy wytwarzania wyrobów włókienniczych;
- 6) klasyfikuje odpady powstałe podczas wytwarzania wyrobów włókienniczych;
- 7) sporządza szkice i rysunki techniczne części maszyn i urządzeń;
- 8) odczytuje oznaczenia i symbole stosowane w rysunkach technicznych;
- 9) rozpoznaje maszyny i urządzenia włókiennicze;
- 10) rozpoznaje części maszyn i urządzeń włókienniczych;
- 11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

Komentarz:

Podane umiejętności ucznia zawierają elementy szczególnie istotne dla nowego podejścia do włókiennictwa: zastosowania nowoczesnych inteligentnych urządzeń wykorzystujących specjalistyczne oprogramowanie, efektywnego wykorzystania surowców z wykorzystaniem odpadów.

PKZ(AU.e) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: kaletnik, kuśnierz, obuwnik, technik technologii wyrobów skórzanych, technik obuwnik

Uczeń:

- 1) wykonuje rysunki wyrobów skórzanych;
- 2) rozróżnia rodzaje skór, tworzyw sztucznych i skóropodobnych, wyrobów włókienniczych i papierniczych;
- 3) określa topograficzny układ skór;
- 4) rozpoznaje wady i uszkodzenia skór surowych i wyprawionych;
- 5) określa właściwości materiałów stosowanych w produkcji wyrobów skórzanych;
- 6) klasyfikuje odpady powstające podczas rozkroju skór;
- 7) posługuje się dokumentacją techniczną i technologiczną;
- 8) odczytuje oznaczenia i symbole stosowane w rysunkach technicznych;
- 9) charakteryzuje narzędzia, maszyny i urządzenia stosowane w procesie produkcji wyrobów skórzanych;
- 10) lokalizuje nieprawidłowości w pracy maszyn i urządzeń;
- 11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

Komentarz:

Podane umiejętności ucznia wiążą się z nowymi trendami dotyczącymi zastosowania różnorodnych materiałów, także nanotechnologii, efektywnych wykorzystaniem odpadów z procesu produkcji, wdrażaniem specjalistycznego oprogramowania do produkcji wyrobów skórzanych.

PKZ(AU.f) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: garbarz skór, technik garbarz

Uczeń:

- 1) sporządza szkice i rysunki techniczne, w tym schematy techniczne i technologiczne;
- 2) posługuje się dokumentacją techniczną oraz instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń;
- 3) rozróżnia części maszyn i urządzeń;
- 4) rozróżnia elementy automatyki przemysłowej;
- 5) wyjaśnia zasady działania pomp, wentylatorów i sprężarek;
- 6) charakteryzuje budowę oraz wyjaśnia zasady działania napędów mechanicznych, hydraulicznych, pneumatycznych i elektrycznych;
- 7) przestrzega zasad konserwacji maszyn i urządzeń;
- 8) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

Komentarz:

Zgodnie z przyjętymi nowymi założeniami kształcenia zawodowego i potrzebami zmieniającego się rynku usług garbarskich uczeń nabędzie umiejętności związane z automatyzacją procesów produkcyjnych i będzie wiedział w jaki sposób korzystać ze specjalistycznego oprogramowania.

PKZ(AU.s) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: technik włókiennik, technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych

Uczeń:

- 1) projektuje wyroby włókiennicze z zastosowaniem technik komputerowych;
- 2) przestrzega zasad prezentacji i ekspozycji prac plastycznych oraz projektów;
- 3) przestrzega zasad montażu i demontażu zespołów maszyn i urządzeń mechanicznych;
- 4) rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń elektrycznych;
- 5) określa funkcje zespołów, podzespołów i mechanizmów maszyn i urządzeń;
- 6) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

Komentarz:

W proponowanej liście umiejętności zostało uwzględnione zastosowanie we włókiennictwie technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym projektowanie IT i stosowanie specjalistycznego oprogramowania.

PKZ(AU.u) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: technik technologii wyrobów skórzanym, technik obuwnik

Uczeń:

- 1) projektuje wyroby skórzane, wykorzystując wiedzę z zakresu kolorystyki i kompozycji plastycznej;
- 2) określa fizykochemiczne i użytkowe właściwości materiałów;
- 3) określa warunki klimatyczne w pomieszczeniach produkcyjnych;
- 4) rozpoznaje połączenia części maszyn i urządzeń mechanicznych;
- 5) przestrzega zasad montażu i demontażu zespołów maszyn i urządzeń mechanicznych;
- 6) określa funkcje zespołów, podzespołów i mechanizmów maszyn i urządzeń mechanicznych;
- 7) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

Komentarz:

Istotnymi elementami szczególnie ważnymi z punktu widzenia branży znajdującymi się w liście umiejętności ucznia są: stosowanie specjalistycznego oprogramowania wspierającego wykonywanie zadań oraz zastosowania praktycznej wiedzy plastycznej.

PKZ(AU.ad) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: krawiec i technik przemysłu mody

Uczeń:

- 1) rozróżnia rodzaje wyrobów odzieżowych i określa ich przeznaczenie;
- 2) wykonuje rysunki żurnalowe i modelowe wyrobów odzieżowych;
- 3) posługuje się projektami wyrobów odzieżowych;
- 4) wykonuje rysunki techniczne elementów wyrobów odzieżowych;
- 5) rozróżnia surowce włókiennicze oraz określa ich właściwości;
- 6) rozróżnia materiały odzieżowe i dodatki krawieckie oraz określa ich właściwości i zastosowanie;
- 7) charakteryzuje metody badania surowców i wyrobów włókienniczych;
- 8) wykonuje badania organoleptyczne surowców i wyrobów włókienniczych;
- 9) charakteryzuje metody konserwacji materiałów i wyrobów odzieżowych;
- 10) wykonuje pomiary krawieckie;
- 11) rozróżnia rodzaje ściągów ręcznych i maszynowych oraz określa ich zastosowanie;
- 12) rozróżnia szwy maszynowe i określa ich zastosowanie;
- 13) rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wytwarzania odzieży;
- 14) rozróżnia mechanizmy w maszynach i urządzeniach odzieżowych oraz określa ich funkcje;

15) określa zasady obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wytwarzania wyrobów odzieżowych;

16) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

Komentarz:

Z punktu widzenia zgłaszanych rekomendacji należy zwrócić uwagę na wielostronność i kompleksowość proponowanych umiejętności składających się na cały projekt projektowania i konstrukcji odzieży

PKZ(AU.ae) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie techników przemysłu mody

Uczeń:

- 1) analizuje trendy w modzie;
- 2) rozpoznaje grupy docelowe klientów;
- 3) tworzy kompozycje kolorystyczne;
- 4) określa zasady stylizacji ubioru;
- 5) stosuje zasady projektowania kolekcji odzieży;
- 6) wykonuje rysunki wyrobów odzieżowych z zastosowaniem technik komputerowych;
- 7) określa zasady opracowywania dokumentacji techniczno-technologicznej wyrobów odzieżowych;
- 8) określa zasady pracy w krojowni i szwalni;
- 9) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

Komentarz:

Proponowany katalog umiejętności uwzględnia zastosowanie nowoczesnych rozwiązań IT, w tym wykorzystaniem projektowania 3D. Zgodnie jednak z coraz szerszym zastosowaniem projektowania 3D w przemyśle mody należałoby tą umiejętność uwzględnić bezpośrednio w opisie umiejętności ucznia.

PKZ(AU.af) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie pracownika pomocniczego krawca

Uczeń:

- 1) posługuje się terminologią stosowaną w krawiectwie;
- 2) wykonuje prace związane z przygotowaniem i uporządkowaniem stanowiska pracy w zakładzie krawieckim;
- 3) rozróżnia rodzaje wyrobów odzieżowych i określa ich przeznaczenie;

- 4) wykonuje proste rysunki żurnalowe i modelowe wyrobów odzieżowych;
- 5) posługuje się prostymi projektami wyrobów odzieżowych;
- 6) wykonuje proste szkice i rysunki techniczne elementów wyrobów odzieżowych;
- 7) rozpoznaje surowce włókiennicze oraz określa ich właściwości;
- 8) rozpoznaje materiały odzieżowe i dodatki krawieckie oraz określa ich właściwości i zastosowanie;
- 9) rozpoznaje narzędzia krawieckie do cięcia, szycia, prasowania, ozdabiania tkanin;
- 10) rozpoznaje metody konserwacji materiałów i wyrobów odzieżowych;
- 11) wykonuje proste pomiary krawieckie;
- 12) rozpoznaje rodzaje ściegów ręcznych i maszynowych oraz określa ich zastosowanie;
- 13) wykonuje rodzaje ściegów ręcznych;
- 14) rozróżnia szwy maszynowe i określa ich zastosowanie;
- 15) rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wytwarzania odzieży;
- 16) rozpoznaje maszyny i urządzenia odzieżowe oraz określa ich funkcje;
- 17) określa zasady obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wytwarzania wyrobów odzieżowych.

Komentarz:

Proponowane umiejętności zawierają wszystkie elementy procesu produkcji. Brakuje jednak w nich bezpośredniego odniesienia do indywidualizacji potrzeb i różnicowania sylwetek klientów.

Efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach

AU.03. Projektowanie i wytwarzanie prostych wyrobów odzieżowych

1. Projektowanie prostych wyrobów odzieżowych

Uczeń:

- 1) rozróżnia techniki wykonywania projektów i wytwarzania wyrobów odzieżowych;
- 2) utrzymuje czystość i porządek na stanowisku pracy i w części ogólnodostępnej obiektu;
- 3) wykonuje polecenia krawca, projektanta podczas wykonywania projektów i wytwarzania prostych wyrobów odzieżowych;
- 4) posługuje się prostymi projektami plastycznymi wyrobów odzieżowych;
- 5) wykonuje pomiary krawieckie;
- 6) rozróżnia materiały odzieżowe, dodatki krawieckie i zdobnicze do asortymentu odzieży;
- 7) rozróżnia techniki wykonywania konstrukcji i modelowania form wyrobów odzieżowych;

- 8) wykonuje proste modelowanie form wyrobów odzieżowych;
- 9) przygotowuje proste szablony wyrobów odzieżowych;
- 10) projektuje proste układy szablonów;
- 11) dobiera rodzaje ściągów i szwów stosowanych do określonych operacji technologicznych;
- 12) wykonuje proste rodzaje ściągów i szwów;
- 13) dobiera sposoby wykańczania i uszlachetniania wyrobów odzieżowych.

Komentarz:

Należałoby uwzględnić w podanej umiejętności rozróżniania materiałów odzieżowych, dodatków krawieckich i zdobniczych do asortymentu odzieży zastosowanie nanotechnologii.

2. Wykonywanie prostych wyrobów odzieżowych

Uczeń:

- 1) charakteryzuje sposoby wykonywania wyrobów odzieżowych;
- 2) rozróżnia dokumentację wyrobów odzieżowych;
- 3) utrzymuje czystość i porządek na stanowisku pracy przeznaczonym do ręcznego i maszynowego wykonywania wyrobów odzieżowych;
- 4) charakteryzuje metody wykonywania rozkroju materiałów odzieżowych;
- 5) wykonuje rozkrój materiałów prostych wyrobów odzieżowych;
- 6) dobiera maszyny i urządzenia do wykonywania określonych wyrobów odzieżowych;
- 7) rozróżnia oprzyrządowanie maszyn szwalniczych;
- 8) obsługuje proste maszyny szwalnicze;
- 9) rozpoznaje nieprawidłowości w działaniu mechanizmów maszyn szwalniczych;
- 10) łączy elementy prostych wyrobów odzieżowych;
- 11) wykonuje proste czynności związane z wykończaniem i uszlachetnianiem wyrobów odzieżowych;
- 12) charakteryzuje metody wykonywania obróbki parowo-ciepłej materiałów i wyrobów odzieżowych;
- 13) wykonuje proste prace związane z przeróbką lub naprawą wyrobów odzieżowych;
- 14) zapoznaje się z tematyką oceniania jakości wykonanych prac;
- 15) przeprowadza rozmowę konsultacyjną z klientem;
- 16) wykonuje prace pomocnicze związane z obsługą klientów w zakładzie krawieckim;
- 17) wykonuje proste prace związane z pakowaniem, magazynowaniem wyrobów odzieżowych.

Komentarz:

Opis umiejętności zawiera także elementy komunikacyjne. Zapis odwołuje się jednak do czynności, a nie samego zakładanego efektu.

AU.07. Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych

1. Obsługiwanie maszyn do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych

Uczeń:

- 1) rozpoznaje systemy przędzenia surowców;
- 2) dobiera surowce włókiennicze do danego systemu przędzenia;
- 3) dobiera maszyny i urządzenia do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych;
- 4) określa funkcje zespołów maszyn i urządzeń do przygotowywania surowców i półproduktów w procesie wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych;
- 5) wykonuje czynności związane z zasilaniem maszyn w surowce i półprodukty;
- 6) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn włókienniczych stosowanych do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych;
- 7) reguluje parametry pracy maszyn i urządzeń zgodnie z dokumentacją;
- 8) rozpoznaje i koryguje nieprawidłowości występujące podczas pracy maszyn i urządzeń;
- 9) wykonuje czynności związane z odbiorem przetworzonych surowców;
- 10) wykonuje czynności związane z czyszczeniem i konserwacją maszyn i urządzeń stosowanych do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych;
- 11) ocenia jakość przygotowanych surowców, półproduktów i liniowych wyrobów włókienniczych.

2. Obsługiwanie maszyn do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych

Uczeń:

- 1) dobiera wyroby liniowe do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych;
- 2) dobiera techniki wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych;
- 3) dobiera maszyny i urządzenia do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych;
- 4) wykonuje czynności związane z zasilaniem maszyn w półprodukty;
- 5) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn stosowanych do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych;
- 6) reguluje parametry pracy maszyn i urządzeń zgodnie z dokumentacją;
- 7) rozpoznaje i koryguje nieprawidłowości występujące w procesie wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych;
- 8) rozpoznaje wady w wytworzonych płaskich wyrobach włókienniczych;

- 9) wykonuje czynności związane z odbiorem wytworzonych płaskich wyrobów włókienniczych;
- 10) wykonuje czynności związane z czyszczeniem i konserwacją maszyn i urządzeń;
- 11) ocenia jakość wykonanych płaskich wyrobów włókienniczych.

3. Przygotowanie surowców i wyrobów włókienniczych do procesu wykańczania

Uczeń:

- 1) dobiera operacje wykańczalnicze do rodzaju surowców i wyrobów włókienniczych;
- 2) wykonuje czynności związane z przygotowaniem surowców i wyrobów włókienniczych do procesu wykańczania;
- 3) dobiera środki chemiczne do zastosowania w procesach przygotowywania wyrobów włókienniczych do wykańczania;
- 4) przygotowuje środki chemiczne do zastosowania w procesach wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 5) stosuje przepisy prawa i przestrzega zasad dotyczących stosowania i przechowywania środków chemicznych;
- 6) przygotowuje maszyny oraz zespoły maszyn i urządzeń do procesów wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 7) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn stosowanymi podczas przygotowania surowców i wyrobów włókienniczych do procesu wykańczania;
- 8) wykonuje czynności związane z czyszczeniem i konserwacją maszyn i urządzeń.

Komentarz:

Proponowany zakres umiejętności w odniesieniu do stosowanych środków chemicznych nie odwołują się do zmiany procesów produkcyjnych ukierunkowanych na działania przyjazne dla środowiska: użytkowanie substancji biodegradowalnych lub naturalnych.

4. Obsługiwanie maszyn do wykańczania wyrobów włókienniczych

Uczeń:

- 1) dobiera techniki wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 2) dobiera maszyny i urządzenia do wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 3) wykonuje czynności związane z wykańczaniem wyrobów włókienniczych;
- 4) kontroluje zgodność przebiegu procesu produkcyjnego z założeniami technologicznymi i wzorcami;
- 5) reguluje parametry pracy maszyn i urządzeń zgodnie z dokumentacją;

- 6) rozpoznaje i koryguje nieprawidłowości występujące w procesie wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 7) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn stosowanych w procesie wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 8) wykonuje czynności związane z odbiorem wykończonych wyrobów włókienniczych;
- 9) wykonuje czynności związane z czyszczeniem i konserwacją maszyn i urządzeń;
- 10) ocenia jakość wykonanych wyrobów włókienniczych.

AU.09. Wykonywanie, naprawa i renowacja wyrobów kaletniczych

1. Wykonywanie wyrobów kaletniczych

Uczeń:

- 1) dokonuje klasyfikacji wyrobów kaletniczych;
- 2) sporządza dokumentację techniczną i technologiczną;
- 3) określa koszty wytwarzania wyrobów kaletniczych;
- 4) dokonuje rozkroju skór i materiałów nieskórzanych na elementy wyrobów kaletniczych;
- 5) dobiera elementy zdobnicze i okucia w zależności od rodzaju i przeznaczenia wyrobu kaletniczego;
- 6) wykonuje montaż wyrobów kaletniczych;
- 7) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń;
- 8) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane podczas wykonywania wyrobów kaletniczych;
- 9) prowadzi kontrolę i ocenę jakości materiałów i wyrobów kaletniczych;
- 10) przestrzega zasad pakowania, przechowywania i transportu materiałów i wyrobów kaletniczych.

2. Wykonywanie napraw i renowacji wyrobów kaletniczych

Uczeń:

- 1) rozpoznaje wady i uszkodzenia wyrobów kaletniczych;
- 2) określa koszty wykonania naprawy lub renowacji wyrobów kaletniczych;
- 3) dobiera metody i techniki wykonania naprawy lub renowacji wyrobów kaletniczych;
- 4) wykonuje naprawę i renowację wyrobów kaletniczych;
- 5) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane podczas napraw i renowacji wyrobów kaletniczych;
- 6) posługuje się narzędziami do napraw i renowacji wyrobów kaletniczych;
- 7) sporządza kosztorys naprawy i renowacji wyrobu kaletniczego;
- 8) ocenia jakość wykonania pracy.

AU.10. Wytwarzanie obuwia

1. Wykonywanie elementów obuwia

Uczeń:

- 1) ocenia stan techniczny narzędzi, maszyn i urządzeń;
- 2) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane do rozkroju i opracowania elementów obuwia;
- 3) charakteryzuje części składowe obuwia;
- 4) dobiera materiały do wytwarzania obuwia;
- 5) przygotowuje materiały do rozkroju elementów obuwia;
- 6) wycina elementy obuwia;
- 7) klasyfikuje odpady powstające podczas rozkroju materiałów;
- 8) wykonuje obróbkę elementów spodu obuwia;
- 9) wykonuje czynności związane z produkcją spodowych elementów obuwia, formowanych metodą wtrysku i nalewania;
- 10) ocenia jakość elementów obuwia.

Komentarz:

W opisie czynności nie ma odwołania do materiałów nanotechnologicznych i ich specjalnych właściwości oraz wykorzystania odpadów.

2. Wykonywanie montażu obuwia

Uczeń:

- 1) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane do opracowania elementów i montażu cholewek;
- 2) wykonuje operacje technologiczne związane z przygotowaniem elementów cholewek do montażu;
- 3) dobiera materiały pomocnicze do łączenia cholewek;
- 4) rozpoznaje połączenia elementów cholewek;
- 5) wykonuje cholewki różnymi technikami;
- 6) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane do montażu elementów obuwia;
- 7) dobiera rodzaje kopyt do produkcji obuwia;
- 8) wykonuje operacje technologiczne związane z przygotowaniem cholewek do zaciągania;
- 9) wykonuje operacje technologiczne związane z nadawaniem cholewkom kształtu przestrzennego;
- 10) wykonuje czynności związane z mechanicznym i chemicznym przygotowaniem elementów obuwia do montażu;
- 11) wykonuje montaż obuwia różnymi technikami;
- 12) wykonuje operacje wykańczania obuwia różnymi technikami;
- 13) ocenia jakość montażu na poszczególnych etapach produkcji obuwia.

AU.11. Wyprawianie skór

1. Przygotowywanie surowca skórzanego

Uczeń:

- 1) rozpoznaje rodzaje surowców skórzanycy oraz określa ich przydatność asortymentową;
- 2) wykonuje czynności związane z konserwacją skór surowych i półproduktów skórzanycy;
- 3) wykonuje czynności związane z magazynowaniem surowców skórzanycy;
- 4) obsługuje urządzenia magazynowe;
- 5) posługuje się przyrządami pomiarowymi do określania jakości skór oraz warunków magazynowania.

2. Garbowanie i wykańczanie skór

Uczeń:

- 1) sporządza roztwory robocze i zestawy wykończalnicze zgodnie z recepturami i instrukcjami technologicznymi;
- 2) obsługuje urządzenia do transportu oraz dozowania substancji i roztworów chemicznych;
- 3) dobiera urządzenia do transportu skór na stanowiska pracy;
- 4) obsługuje agregaty, maszyny i urządzenia garbarskie;
- 5) wykonuje ręczną i mechaniczną obróbkę skór;
- 6) wykonuje czynności związane z kontrolą procesów wyprawy skór;
- 7) rozsortowuje półprodukty skórzane na określone asortymenty skór;
- 8) rozpoznaje rodzaje skór wyprawionych;
- 9) posługuje się przyrządami pomiarowymi;
- 10) obsługuje maszyny i urządzenia do pomiaru parametrów skór wyprawionych;
- 11) wykonuje czynności związane z magazynowaniem wyrobów gotowych;
- 12) przestrzega zasad ochrony środowiska przed zagrożeniami związanymi z produkcją garbarską.

3. Wykonywanie renowacji wyrobów skórzanycy

Uczeń:

- 1) identyfikuje rodzaje skór w wyrobach przeznaczonych do renowacji;
- 2) rozpoznaje wady i uszkodzenia skór w wyrobach skórzanycy;
- 3) określa koszty wykonania renowacji;
- 4) dobiera metody czyszczenia i odnawiania wyrobów skórzanycy;
- 5) wykonuje czynności związane z renowacją wyrobów;
- 6) sporządza kosztorys wykonania usług

AU.13. Wykonywanie, naprawa i renowacja wyrobów kuśnierskich

1. Wykonywanie wyrobów kuśnierskich

Uczeń:

- 1) charakteryzuje asortyment wyrobów kuśnierskich;
- 2) sporządza dokumentację techniczną i technologiczną wyrobów;
- 3) posługuje się przyrządami i urządzeniami pomiarowymi;
- 4) wykonuje wyroby kuśnierskie;
- 5) posługuje się narzędziami i przyborami stosowanymi w procesie produkcji;
- 6) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń;
- 7) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane w kuśnierstwie;
- 8) przestrzega zasad składowania i przechowywania skór futerkowych, materiałów włókienniczych oraz półproduktów;
- 9) dokonuje kontroli i oceny jakości skór futerkowych, materiałów wykończeniowych oraz wyrobów gotowych.

2. Wykonywanie napraw, przeróbek i renowacji wyrobów kuśnierskich

Uczeń:

- 1) ocenia stan wyrobów kuśnierskich;
- 2) rozpoznaje wady i uszkodzenia wyrobów kuśnierskich;
- 3) określa koszty naprawy, przeróbki i renowacji;
- 4) stosuje techniki wykonania napraw i renowacji wyrobów kuśnierskich;
- 5) wykonuje przeróbki wyrobów kuśnierskich;
- 6) sporządza kosztorys naprawy, przeróbki i renowacji wyrobów;
- 7) ocenia jakość wykonania pracy.

AU.14. Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych

1. Projektowanie wyrobów odzieżowych

Uczeń:

- 1) posługuje się projektami plastycznymi wyrobów odzieżowych;
- 2) wykonuje pomiary krawieckie;
- 3) dobiera materiały odzieżowe, dodatki krawieckie i zdobnicze do asortymentu odzieży;
- 4) stosuje zasady konstrukcji i modelowania form wyrobów odzieżowych;
- 5) wykonuje modelowanie form wyrobów odzieżowych;
- 6) przygotowuje szablony wyrobów odzieżowych;
- 7) projektuje układy szablonów;

- 8) planuje operacje technologiczne związane z wykonywaniem wyrobów odzieżowych;
- 9) dobiera rodzaje ściągów i szwów do określonych operacji technologicznych;
- 10) dobiera sposoby wykończania i uszlachetniania wyrobów odzieżowych.

Komentarz:

Przy wykonywaniu pomiarów krawieckich należałoby uwzględnić wykorzystanie real sense i innych rozwiązań IT ułatwiających wykonanie pracy.

2. Wykonywanie wyrobów odzieżowych

Uczeń:

- 1) posługuje się dokumentacją wyrobów odzieżowych;
- 2) oblicza zużycie materiałów odzieżowych i dodatków krawieckich;
- 3) dokonuje rozkroju materiałów odzieżowych;
- 4) dobiera maszyny i urządzenia do wykonywania określonych wyrobów odzieżowych;
- 5) dobiera oprzyrządowanie maszyn szwalniczych;
- 6) obsługuje maszyny szwalnicze;
- 7) rozpoznaje nieprawidłowości w działaniu mechanizmów maszyn szwalniczych;
- 8) łączy elementy wyrobów odzieżowych;
- 9) wykonuje czynności związane z wykończaniem i uszlachetnianiem wyrobów odzieżowych;
- 10) stosuje obróbkę parowo-ciepłą materiałów i wyrobów odzieżowych;
- 11) wykonuje prace związane z przeróbką lub naprawą wyrobów odzieżowych;
- 12) oblicza koszty wykonania wyrobów odzieżowych;
- 13) ocenia jakość wykonanych wyrobów odzieżowych.

AU.18. Wytwarzanie, konserwacja i renowacja rękodzielniczych wyrobów włókienniczych

1. Wykonywanie rękodzielniczych wyrobów tkanych i haftowanych

Uczeń:

- 1) rozpoznaje rodzaje nitki stosowanych w rękodzielniczych wyrobach włókienniczych;
- 2) rozpoznaje rodzaje wyrobów tkanych i haftowanych;
- 3) określa wpływ składu surowcowego na jakość wyrobów tkanych i haftowanych oraz warunki ich przechowywania;
- 4) określa właściwości użytkowe tkanin i haftów;
- 5) określa parametry budowy tkanin i haftów;

- 6) rozróżnia rodzaje haftów i splotów tkackich;
- 7) wykonuje rysunki splotów tkackich zasadniczych oraz splotów pochodnych od zasadniczych;
- 8) sporządza projekty plastyczne tkanych i haftowanych wyrobów rękodzielniczych;
- 9) dobiera surowce do wykonywania tkanych i haftowanych wyrobów rękodzielniczych;
- 10) dobiera techniki wykonywania tkanych i haftowanych wyrobów rękodzielniczych;
- 11) przygotowuje krosna oraz artykuły pomocnicze do wykonywania tkanin;
- 12) dobiera narzędzia i artykuły pomocnicze do haftowania;
- 13) wykonuje i wykańcza tkane oraz haftowane wyroby rękodzielnicze;
- 14) ocenia jakość tkanych i haftowanych wyrobów rękodzielniczych;
- 15) wykonuje prace związane z konserwacją narzędzi i urządzeń stosowanych do ręcznego wytwarzania wyrobów tkanych i haftowanych;
- 16) sporządza kalkulacje kosztów wytwarzania tkanych i haftowanych wyrobów rękodzielniczych.

2. Wykonywanie rękodzielniczych wyrobów dzianych i koronkarskich

Uczeń:

- 1) rozpoznaje rodzaje dzianych i koronkarskich wyrobów rękodzielniczych oraz określa ich przeznaczenie użytkowe;
- 2) rozróżnia rodzaje wyrobów koronkarskich;
- 3) oblicza parametry budowy dzianin i wyrobów koronkarskich;
- 4) rozróżnia sploty dzianin i wyrobów koronkarskich;
- 5) wykonuje rysunki schematyczne podstawowych i pochodnych splotów dziewiarskich;
- 6) sporządza projekty plastyczne dzianych i koronkarskich wyrobów rękodzielniczych;
- 7) dobiera techniki wykonywania dzianych i koronkarskich wyrobów rękodzielniczych;
- 8) dobiera maszyny, narzędzia oraz przybory do wykonywania wyrobów dzianych i koronkarskich;
- 9) przygotowuje wyroby liniowe do wytwarzania dzianych i koronkarskich wyrobów rękodzielniczych;
- 10) przygotowuje maszyny i artykuły pomocnicze do wytwarzania dzianych i koronkarskich wyrobów rękodzielniczych;
- 11) wykonuje oraz wykańcza dziane i koronkarskie wyroby rękodzielnicze;
- 12) ocenia jakość dzianych i koronkarskich wyrobów rękodzielniczych;
- 13) sporządza kalkulacje kosztów wytwarzania dzianych i koronkarskich wyrobów rękodzielniczych.

3. Wykonywanie konserwacji i renowacji włókienniczych wyrobów dekoracyjnych

Uczeń:

- 1) rozpoznaje rodzaje uszkodzeń włókienniczych wyrobów dekoracyjnych i określa zakres ich naprawy;
- 2) dobiera metody renowacji i konserwacji włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 3) planuje czynności związane z naprawą, renowacją i konserwacją włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 4) dobiera narzędzia, urządzenia oraz maszyny do naprawy, renowacji i konserwacji włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 5) dobiera materiały i środki do konserwacji oraz renowacji włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 6) oblicza zapotrzebowanie na materiały podstawowe i pomocnicze do konserwacji oraz renowacji włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 7) sporządza kalkulacje kosztów oraz ustala ceny usług związanych z konserwacją i renowacją włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 8) wykonuje renowację i konserwację włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 9) ocenia jakość wykonanych usług;
- 10) określa warunki klimatyczne w pomieszczeniach, w których wykonuje się renowacje i konserwacje włókienniczych wyrobów dekoracyjnych.

Komentarz: Przy renowacji i konserwacji włókienniczych wyrobów dekoracyjnych kluczowe znaczenie mają warunki klimatyczne. Do ich mierzenia stosuje się specjalistyczne urządzenia pomiarowe także z wykorzystaniem dedykowanego oprogramowania. W opisie umiejętności należałoby uwzględnić stosowanie tych nowoczesnych rozwiązań.

AU.12. Wykonywanie wyrobów tapicerowanych

1. Wykonywanie prac tapicerskich

Uczeń:

- 1) rozróżnia rodzaje wyrobów tapicerowanych;
- 2) charakteryzuje rodzaje prac dekoratorskich;
- 3) posługuje się dokumentacją techniczną stosowaną w tapicerstwie;
- 4) sporządza kalkulację kosztów wykonania wyrobów tapicerowanych i prac dekoratorskich;
- 5) dobiera materiały do wykonania wyrobów tapicerowanych i prac dekoratorskich;
- 6) dobiera techniki wykonania prac tapicerskich;
- 7) określa kolejność wykonania operacji technologicznych;

- 8) posługuje się narzędziami i urządzeniami tapicerskimi;
- 9) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane w tapicerstwie;
- 10) wykonuje pomocnicze prace stolarskie i ślusarskie niezbędne w produkcji wyrobów tapicerowanych;
- 11) wykonuje wyroby tapicerowane i prace dekoratorskie;
- 12) ocenia jakość materiałów, półfabrykatów, wyrobów tapicerowanych i prac dekoratorskich;
- 13) pakuje, magazynuje oraz zabezpiecza materiały, półfabrykaty i wyroby tapicerowane.

2. Wykonywanie napraw i renowacji wyrobów tapicerowanych

Uczeń:

- 1) rozpoznaje rodzaje uszkodzeń wyrobów tapicerowanych;
- 2) określa koszty wykonania napraw i renowacji wyrobów;
- 3) dobiera narzędzia i urządzenia do naprawy wyrobów tapicerowanych;
- 4) wykonuje demontaż wyrobów tapicerowanych przeznaczonych do naprawy;
- 5) dobiera materiały do naprawy i renowacji wyrobów tapicerowanych;
- 6) określa metody i techniki wykonania naprawy i renowacji wyrobów tapicerowanych;
- 7) określa kolejność czynności niezbędnych do wykonania naprawy wyrobów;
- 8) wykonuje naprawę i renowację wyrobów tapicerowanych;
- 9) ocenia jakość wykonania napraw i renowacji wyrobów.

AU.44. Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych

1. Badanie parametrów surowców i wyrobów włókienniczych

Uczeń:

- 1) rozróżnia techniki wytwarzania wyrobów włókienniczych;
- 2) dobiera metody badania surowców i wyrobów włókienniczych;
- 3) dobiera przyrządy i aparaturę do badania surowców i wyrobów włókienniczych;
- 4) wykonuje pomiary parametrów strukturalnych i użytkowych wyrobów włókienniczych;
- 5) opracowuje i interpretuje wyniki badań laboratoryjnych;
- 6) określa właściwości konfekcyjne i użytkowe wyrobów włókienniczych;
- 7) określa właściwości higieniczne, estetyczne i wytrzymałościowe wyrobów włókienniczych;
- 8) dobiera sposoby konserwacji wyrobów włókienniczych.

2. Opracowywanie dokumentacji wyrobów włókienniczych

Uczeń:

- 1) wykonuje rysunki dyspozycyjne wyrobów włókienniczych;
- 2) dobiera metody i techniki wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 3) dobiera maszyny i urządzenia do wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 4) sporządza receptury procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 5) określa sposób i warunki przechowywania surowców, półproduktów i wyrobów włókienniczych;
- 6) opracowuje plan kontroli międzyoperacyjnej wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych.

3. Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych

Uczeń:

- 1) posługuje się schematami technologicznymi i rysunkami technicznymi maszyn i urządzeń;
- 2) opracowuje instrukcje technologiczne i stanowiskowe;
- 3) monitoruje parametry procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 4) kontroluje parametry półproduktów włókienniczych zgodnie z planem kontroli międzyoperacyjnej;
- 5) opracowuje harmonogram prac związanych z obsługą maszyn i urządzeń do wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 6) wyznacza i ocenia warunki klimatyczne w pomieszczeniach produkcyjnych;
- 7) ocenia stan techniczny maszyn i urządzeń;
- 8) określa nieprawidłowości występujące w procesach wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 9) rozpoznaje błędy w półproduktach i wyrobach włókienniczych powstałe w procesie technologicznym;
- 10) nadzoruje stosowanie środków chemicznych w procesach wykańczania zgodnie z zaleceniami zawartymi w kartach bezpieczeństwa.

Komentarz:

W opisie umiejętności należy uwzględnić stosowanie specjalistycznych urządzeń i oprogramowania do wyznaczania i oceny warunków klimatycznych oraz dobór środków chemicznych o jak najmniejszym negatywnym wpływie na środowisko.

AU.42. Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych

1. Organizowanie procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych

Uczeń:

- 1) uwzględnia aktualne trendy mody w procesie projektowania wyrobów odzieżowych;
- 2) sporządza dokumentację wyrobów odzieżowych;
- 3) ocenia jakość materiałów odzieżowych przed rozkrojem;
- 4) przygotowuje układy kroju z wykorzystaniem programów komputerowych;
- 5) dobiera rodzaje warstwowania materiałów odzieżowych;
- 6) organizuje pracę w krojowni;
- 7) planuje proces rozkroju materiałów odzieżowych;
- 8) dobiera metody i techniki rozkroju materiałów odzieżowych;
- 9) dobiera maszyny oraz urządzenia do rozkroju materiałów odzieżowych;
- 10) dobiera techniki klejenia elementów wyrobów odzieżowych;
- 11) dobiera metody zdobienia elementów wyrobów odzieżowych;
- 12) dobiera metody znakowania i kompletowania wykrojów;
- 13) planuje zagospodarowanie odpadów materiałów odzieżowych;
- 14) organizuje pracę w szwalni;
- 15) określa metody i systemy organizacji produkcji wyrobów odzieżowych;
- 16) dobiera maszyny szwalnicze i urządzenia do produkcji wyrobów odzieżowych;
- 17) dobiera maszyny i urządzenia do obróbki parowo-ciepłej;
- 18) organizuje transport wewnętrzny w przedsiębiorstwie;
- 19) nadzoruje etapy wytwarzania wyrobów odzieżowych;
- 20) ocenia jakość gotowych wyrobów odzieżowych;
- 21) dobiera sposoby znakowania, pakowania i przechowywania wyrobów odzieżowych.

Komentarz:

Na szczególną uwagę zasługuje wielostronne podejście do organizacji i zarządzania procesem zawierającym zróżnicowane zadania zawodowe.

Zaproponowany opis umiejętności nie zawiera odwołania do nowych trendów w organizacji i prowadzeniu procesów produkcji np. lean management

2. Organizowanie działań związanych z marketingiem oraz sprzedażą wyrobów odzieżowych

Uczeń:

- 1) rozpoznaje potrzeby grup docelowych klientów;
- 2) opracowuje kolekcje wyrobów odzieżowych;
- 3) rozpoznaje instrumenty promocji stosowane na rynku mody;
- 4) dobiera metody promocji kolekcji wyrobów odzieżowych;
- 5) organizuje pokazy kolekcji wyrobów odzieżowych;
- 6) organizuje działania związane z kontraktacją kolekcji wyrobów odzieżowych;
- 7) dobiera metody i kanały dystrybucji wyrobów odzieżowych;
- 8) planuje działania logistyczne związane z dystrybucją wyrobów odzieżowych;
- 9) podejmuje działania z zakresu marketingu mody;
- 10) aranżuje przestrzeń wystawową i sprzedażową salonów odzieżowych;
- 11) opracowuje koncepcje sprzedaży internetowej;
- 12) przestrzega zasad kultury sprzedaży;
- 13) udziela porad w zakresie indywidualnej stylizacji ubioru.

Komentarz:

W proponowanej liście umiejętności nie uwzględniono w wystarczającym stopniu nowych trendów marketingowych, w tym mediów społecznościowych, kreatywnych innowacyjnych rozwiązań, specjalistycznego oprogramowania i marketingowych usług IT.

AU.48. Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania wyrobów skórzanych

1. Określanie właściwości materiałów stosowanych w produkcji wyrobów skórzanych

Uczeń:

- 1) charakteryzuje metody badań laboratoryjnych materiałów i półproduktów;
- 2) określa właściwości materiałów i półproduktów na podstawie badań laboratoryjnych;
- 3) określa przydatność materiałów podstawowych i pomocniczych stosowanych do produkcji wyrobów skórzanych;
- 4) określa wymagania technologiczne dla rodzajów i gatunków skór, materiałów skóropodobnych, materiałów włókienniczych i tworzyw sztucznych;
- 5) dobiera materiały do produkcji wyrobów skórzanych;
- 6) określa właściwości i zastosowanie różnych rodzajów klejów.

Komentarz:

Zaproponowany opis umiejętności nie zawiera odwołania do nowych trendów w organizacji i prowadzeniu procesów produkcji np. lean management

2. Sporządzanie dokumentacji techniczno-technologicznej wyrobu skórzanego

Uczeń:

- 1) opracowuje projekty wyrobów skórzanych;
- 2) przygotowuje wzorniki wyrobów skórzanych;
- 3) wykonuje modele wyrobów skórzanych;
- 4) sporządza opis materiałowy i technologiczny wyrobu skórzanego;
- 5) dobiera narzędzia, maszyny i urządzenia do procesu wytwarzania wyrobów skórzanych;
- 6) ustala normy zużycia materiału przeznaczonego na wyroby skórzane;
- 7) określa koszty jednostkowe oraz koszty produkcji wyrobów skórzanych;
- 8) sporządza normy czasu pracy.

3. Kierowanie procesami wytwarzania wyrobów skórzanych

Uczeń:

- 1) określa zakres stosowania narzędzi, maszyn i urządzeń do wytwarzania wyrobów skórzanych;
- 2) ocenia stan techniczny narzędzi, maszyn i urządzeń stosowanych w procesie produkcji wyrobów skórzanych;
- 3) nadzoruje wykonywanie czynności dotyczących rozkroju skór, tworzyw skóropodobnych i materiałów włókienniczych;
- 4) określa warunki magazynowania materiałów, półproduktów i wyrobów gotowych;
- 5) przestrzega zasad przygotowania elementów do montażu wyrobów skórzanych;
- 6) określa metody i techniki łączenia elementów w gotowe wyroby;
- 7) nadzoruje przebieg procesu montażu wyrobów;
- 8) dokonuje kontroli międzyoperacyjnej i oceny jakości gotowych wyrobów skórzanych.

AU.52. Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania obuwia

1. Badanie właściwości materiałów stosowanych w procesie produkcji obuwia

Uczeń:

- 1) charakteryzuje metody badań laboratoryjnych materiałów i półproduktów;
- 2) określa właściwości materiałów i półproduktów na podstawie badań laboratoryjnych;
- 3) określa przydatność materiałów podstawowych i pomocniczych stosowanych do produkcji wyrobów skórzanych;

- 4) określa wymagania technologiczne rodzajów i gatunków skór, materiałów skóropodobnych, materiałów włókienniczych i tworzyw sztucznych;
- 5) dobiera materiały do produkcji wyrobów skórzanych;
- 6) określa właściwości i zastosowanie różnych rodzajów klejów.

2. Planowanie i nadzorowanie procesu produkcji obuwia

Uczeń:

- 1) posługuje się Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług;
- 2) opracowuje projekty obuwia i sporządza dokumentację projektową;
- 3) sporządza dokumentację techniczną i technologiczną obuwia;
- 4) planuje rozmieszczenie stanowisk roboczych w procesie produkcji obuwia;
- 5) stosuje różne formy organizacji produkcji obuwia;
- 6) nadzoruje proces produkcyjny obuwia;
- 7) określa normy zużycia materiałów w procesie produkcji obuwia;
- 8) ustala normy czasu pracy w procesie produkcji obuwia.

AU.53. Organizacja i prowadzenie procesu wyprawy skór

1. Przygotowanie procesu wyprawy skór

Uczeń:

- 1) dobiera surowce i środki chemiczne do wyprawy skór na określony asortyment wyrobów;
- 2) nadzoruje konserwację oraz magazynowanie skór i półproduktów skórzanych;
- 3) dobiera surowce skórzane w partie produkcyjne;
- 4) posługuje się dokumentacją surowcowo-materiałową i techniczno-technologiczną procesu wyprawy skór;
- 5) ustala przebieg kolejnych etapów procesu wyprawy skór;
- 6) podejmuje decyzje dotyczące przebiegu procesów technologicznych wyprawy skór na podstawie wyników kontroli międzyoperacyjnej;
- 7) kontroluje stosowanie przepisów prawa i przestrzeganie norm dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska.

2. Przygotowywanie zestawów technologicznych

Uczeń:

- 1) opracowuje instrukcje dotyczące sporządzania roztworów roboczych i zestawów wykańczalniczych;
- 2) dobiera środki chemiczne do sporządzania zestawów technologicznych;

- 3) dobiera parametry technologiczne oraz parametry pracy agregatów, maszyn i urządzeń do mechanicznej i chemicznej obróbki skór;
- 4) nadzoruje sporządzanie zestawów technologicznych;
- 5) kontroluje stosowanie przepisów prawa i przestrzeganie norm dotyczących bezpiecznej pracy z substancjami chemicznymi.

3. Określanie jakości skór

Uczeń:

- 1) przygotowuje próbki skór, zestawów technologicznych oraz kąpieli roboczych do badań laboratoryjnych;
- 2) przeprowadza kontrolę międzyoperacyjną procesu wyprawy skór;
- 3) wykonuje badania laboratoryjne półproduktów skórzanych i skór wyprawionych;
- 4) określa przydatność asortymentową skór wyprawionych, na podstawie badań i oznaczeń laboratoryjnych;
- 5) organizuje stanowisko odbioru jakościowego skór gotowych;
- 6) dokonuje klasyfikacji jakościowej skór wyprawionych.

Komentarz:

Zaproponowany opis umiejętności nie zawiera odwołania do nowych trendów w organizacji i prowadzeniu procesów produkcji np. lean management

AU.45. Projektowanie i organizacja procesów wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych

1. Badanie parametrów surowców i wyrobów włókienniczych

Uczeń:

- 1) rozróżnia techniki wytwarzania wyrobów włókienniczych;
- 2) dobiera metody badania surowców i wyrobów włókienniczych;
- 3) dobiera przyrządy i aparaturę do badania surowców i wyrobów włókienniczych;
- 4) wykonuje pomiary parametrów strukturalnych i użytkowych wyrobów włókienniczych;
- 5) opracowuje i interpretuje wyniki badań laboratoryjnych;
- 6) określa właściwości konfekcyjne i użytkowe wyrobów włókienniczych;
- 7) określa właściwości higieniczne, estetyczne i wytrzymałościowe wyrobów włókienniczych;
- 8) dobiera sposoby konserwacji wyrobów włókienniczych.

2. Projektowanie włókienniczych wyrobów dekoracyjnych oraz planowanie procesów ich wytwarzania

Uczeń:

- 1) rozpoznaje surowce oraz techniki wykonania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 2) projektuje włókiennicze wyroby dekoracyjne, uwzględniając ich właściwości użytkowe;
- 3) opracowuje koncepcję wykorzystania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych do określonego wnętrza lub obiektu;
- 4) dobiera surowce oraz techniki wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 5) wykonuje rysunki splotów stosowanych we włókienniczych wyrobach dekoracyjnych;
- 6) opracowuje dokumentację projektową włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 7) dobiera metody wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 8) określa warunki klimatyczne w pomieszczeniu, w którym wytwarza się włókiennicze wyroby dekoracyjne;
- 9) planuje czynności związane z wytwarzaniem włókienniczych wyrobów dekoracyjnych.

3. Organizowanie i kontrolowanie procesów wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych

Uczeń:

- 1) ocenia stan techniczny maszyn i urządzeń;
- 2) przygotowuje maszyny i urządzenia do wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych zgodnie z założeniami technicznymi i technologicznymi;
- 3) kontroluje pracę maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- 4) kontroluje przestrzeganie procedur jakości w procesie technologicznym;
- 5) kontroluje przebieg procesu technologicznego wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych pod kątem zgodności z projektem i dokumentacją techniczno -technologiczną;
- 6) rozpoznaje nieprawidłowości przebiegu procesu technologicznego;
- 7) dobiera sposoby korygowania nieprawidłowości procesu technologicznego;
- 8) prowadzi dokumentację przebiegu procesu wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych.

Komentarz:

Zaproponowany opis umiejętności nie zawiera odwołania do nowych trendów w organizacji i prowadzeniu procesów produkcji np. lean management

Opis celów kształcenia w zawodach branży przemysłu mody razem z komentarzem

PRACOWNIK POMOCNICZY KRAWCA

CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie pracownik pomocniczy krawca powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) wykonywania prac związanych z przygotowaniem stanowiska pracy dla krawca;
- 2) poznania technik konstruowania i modelowania wyrobów odzieżowych;
- 3) dobierania materiałów i dodatków do wyrobów odzieżowych;
- 4) obsługiwanie prostych maszyn i urządzeń stosowanych podczas wytwarzania wyrobów odzieżowych;
- 5) wykonywania prac pomocniczych związanych z obsługą klientów w zakładzie krawieckim;
- 6) nabywania umiejętności z zakresu kompetencji personalnych, pracy zespołowej, odpowiedzialności za przydzielone zadania;
- 7) wytwarzania prostych wyrobów odzieżowych.

Komentarz:

Proponowany opis celów w niewystarczającym stopniu odwołuje się zmieniającego środowiska pracy w usługach krawieckich: nowoczesnych urządzeń i oprogramowania IT do pomiarów, stosowaniem materiałów nanotechnologicznych i odzieży z wszytymi urządzeniami internetu rzeczy.

OPERATOR MASZYN W PRZEMYSŁE WŁÓKIENNICZYM

CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie operator maszyn w przemyśle włókienniczym powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) przygotowywania surowców i półproduktów do procesu wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 2) obsługiwanie maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 3) wytwarzania wyrobów włókienniczych;
- 4) wykańczania wyrobów włókienniczych.

Komentarz: Cele kształcenia nie odwołują się do zmian w zakresie stosowanych urządzeń związanych z mechatroniką i stosowaniem nowoczesnego oprogramowania IT.

KALETNIK

CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie kaletnik powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) sporządzania dokumentacji wyrobu kaletniczego na potrzeby zamówienia;
- 2) obsługiwanie maszyn i urządzeń do wytwarzania wyrobów kaletniczych;
- 3) wytwarzania wyrobów kaletniczych;
- 4) wykonywania napraw, renowacji i przeróbek wyrobów kaletniczych;
- 5) sporządzania kalkulacji kosztów produkcji i usług kaletniczych.

Komentarz: Należy uwzględnić w celach korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych zarówno pod kątem specjalistycznego oprogramowania do obsługi maszyn, jak i oprogramowania do kalkulacji kosztów uwzględniającego specyficzne potrzeby branżowe.

OBUWNIK

CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie obuwnik powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) przygotowywania materiałów oraz opracowywania elementów obuwia;
- 2) wykonywania operacji montażu cholewek;
- 3) wykonywania operacji związanych z montażem i wykańczaniem obuwia.

Komentarz:

W celach kształcenia należałoby uwzględnić nowe trendy związane ze stosowaniem materiałów, w tym nanotechnologię.

GARBARZ SKÓR

CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie garbarz skór powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) wykonywania czynności związanych z konserwacją, magazynowaniem oraz dobieraniem skór surowych i półproduktów skórzanych w partie produkcyjne;
- 2) sporządzania kąpeli roboczych i zestawów wykańczalniczych stosowanych w procesie wyprawy skór;
- 3) wykonywania operacji technologicznych związanych z procesem wyprawy skór;

4) wykonywania renowacji skór wyprawionych i wyrobów skórzanych.

TAPICER

CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie tapicer powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) wykonywania wyrobów tapicerowanych i prac dekoratorskich;
- 2) wykonywania napraw i renowacji wyrobów tapicerowanych;
- 3) wykonywania usług tapicerskich.

Komentarz: w celach należy uwzględnić nowe technologie dekoratorskie i tapicerowanie oraz specyficzne potrzeby klientów np. rynku motoryzacyjnego lub stoczniewego.

KUŚNIERZ

CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie kuśnierz powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) konstruowania i modelowania wyrobów kuśnierskich;
- 2) dobierania skór futerkowych i dodatków do wyrobu kuśnierskiego;
- 3) obsługiwanie maszyn i urządzeń do wytwarzania wyrobów kuśnierskich;
- 4) wykonywania wyrobów kuśnierskich;
- 5) wykonywania napraw, renowacji i przeróbek wyrobów kuśnierskich.

Komentarz: cele powinny uwzględniać zróżnicowanie przedsiębiorstw usług kuśnierskich od wytwarzania wyrobów jednorazowych rękodzielniczych-artystycznych po dużą produkcję także na rynki zagraniczne.

KRAWIEC

CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie krawiec powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) konstruowania i modelowania wyrobów odzieżowych;
- 2) dobierania materiałów i dodatków do wyrobów odzieżowych;
- 3) obsługiwanie maszyn i urządzeń stosowanych podczas wytwarzania wyrobów odzieżowych;
- 4) wytwarzania wyrobów odzieżowych.

Komentarz:

Opis celów nie odnosi się do coraz powszechniejszego wykorzystania specjalistycznego oprogramowania i urządzeń także innowacyjnych.

RĘKODZIELNIK WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH

CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie rękodzielnik wyrobów włókienniczych powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) przygotowywania surowców i półproduktów do wytwarzania rękodzielniczych wyrobów włókienniczych;
- 2) obsługiwanie maszyn i urządzeń stosowanych do ręcznego wytwarzania wyrobów włókienniczych;
- 3) wytwarzania i wykańczania rękodzielniczych wyrobów włókienniczych;
- 4) wykonywania prac związanych z konserwacją i renowacją włókienniczych wyrobów dekoracyjnych.

Komentarz:

Cele nie uwzględniają nowych trendów związanych z rękodzielnictwem wyrobów włókienniczych i zapotrzebowanie na te wyroby przez rynki wykraczające poza branżę przemysłu mody.

Propozycja nowych kwalifikacji z uwzględnieniem trendów w branży

Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami środowiska branży przemysłu mody zgłaszają zapotrzebowanie na dwa nowe zawody technik tekstronik oraz konstruktor wyrobów odzieżowych.

1. Technik tekstronik

Proponowany nowy zawód zgłosiło pod koniec 2016 do Ministerstwa Edukacji Narodowej Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łodzi. Wniosek został poparty wynikami konsultacji środowiskowych przeprowadzonych z udziałem dużych zakładów włókienniczych m.in. Fabryka Nici ARIADNA, Zakład Włókienniczy BILIŃSKI, producent pasmanterii PPH "POLEXIM" GmbH, producent tkanin MAGNETIX sp.j., producent dzianin GEDEON, producent tkanin technicznych PABIANTEX oraz licznych małych przedsiębiorstw skupionych szczególnie w aglomeracji łódzkiej.

Pojęcie tekstroniki odnosi się do inteligentnych rozwiązań we włókiennictwie. Mają one zastosowanie bezpośrednio w branży przemysłu mody, ale także motoryzacji, life-science, budownictwie, energetyce, drogownictwie, a także przemyśle stoczniowym i IT. Wiążą się z rozwojem internetu rzeczy i tkaninami o właściwościach leczniczych. Łączą włókiennictwo z elektroniką i automatyką.

Absolwenci technikum uzyskujący kwalifikacje w tym zawodzie będą mieli szansę kontynuacji nauki na poziomie szkolnictwa wyższego. Wskazują na to konsultacje przeprowadzone w środowisku wyższych uczelni i instytutów badawczo-rozwojowych, w tym Instytutu Włókiennictwa w Łodzi oraz Wydziału Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej. Stworzą się dla nich także bezpośrednie możliwości zatrudnienia na rynku pracy w zakładach produkcyjnych i zaopatrzeniowych branży włókienniczej, laboratoriach włókienniczych lub też sklepach i hurtowniach włókienniczych.

Analiza rozporządzenia z marca 2017 roku wskazuje, że proponowany zawód odnosiłby się do uzyskania dwóch kwalifikacji: Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych oraz nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych.

Absolwent 5-letniego technikum klasy technik tekstronik będzie posiadał kwalifikacje umożliwiające wykonywanie różnorodnych zadań zawodowych:

- wytwarzania, uszlachetniania oraz konserwowania wyrobów włókienniczych,
- wykonywania pomiarów metrologicznych,
- przygotowania dokumentacji technologicznej,
- dozorowania technicznego maszyn,
- organizowania pracy własnej i zespołowej.

Kształcenie zawodowe w proponowanym zawodzie będzie oparte na autorskim programie nauczania opracowanym i przygotowanym do wdrożenia przez nauczycieli przedmiotów zawodowych CKZiU w Łodzi. Opiera się on na łączeniu wiedzy teoretyczną w obszarach włókiennictwa, informatyki, programowania, automatyki, mechaniki z umiejętnościami zawodowymi obsługi nowoczesnych maszyn włókienniczych i nowych rozwiązań technologicznych.

Z tego też powodu, część kwalifikacji może wiązać się z kwalifikacjami związanymi z innymi zawodami.

Zgodność z kwalifikacjami w obszarze konstrukcji tkanin i nowych kierunków rozwoju materiałów (z elementami ekologii i nanotechnologii)	A.60 Wykonywanie badań analitycznych
Możliwe nowe kwalifikacje w obszarze konstrukcji tkanin i nowych kierunków rozwoju materiałów (z elementami ekologii i nanotechnologii)	- organizacja i kontrolowanie procesów technologicznych w przemyśle odzieżowym - wytwarzania, uszlachetniania oraz konserwowania wyrobów włókienniczych, - wykonywania pomiarów metrologicznych, - przygotowania dokumentacji technologicznej, - dozorowania technicznego maszyn, - organizowania pracy własnej i zespołowej.
Zgodność z kwalifikacjami w obszarze odzieży SMART	- E.20 Eksploatacja urządzeń elektronicznych - E.27 Montaż i eksploatacja urządzeń elektronicznych i systemów informatyki medycznej - E.5 Montaż układów i urządzeń elektronicznych - E.19 Projektowanie i programowanie urządzeń i systemów mechatronicznych
Możliwe nowe kwalifikacje w obszarze odzieży SMART	- projektowanie i programowanie środowiska IoT - organizacja i kontrolowanie procesów technologicznych w przemyśle odzieżowym - wykonywania pomiarów metrologicznych, - przygotowania dokumentacji technologicznej,

2. Konstruktor wyrobów odzieżowych

Proponowany nowy zawód opiera się na konsultacjach ze środowiskami przedsiębiorców związanymi bezpośrednio z produkcją odzieży. Stanowi reakcją na zmieniający się rynek nastawiony na coraz większe zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych np. internetu

rzeczy, indywidualizację potrzeb klienta dostosowujących produkcję odzieży do sylwetki klienta i jego potrzeb wizerunkowych.

Zgodnie z intencją środowiska proponowany zawód ma być wdrażany w szkołach policealnych oraz poprzez kursy kwalifikacyjne.

Będzie on się opierał na jednej kwalifikacji: Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych

Kształcenie zawodowe w proponowanym zawodzie wiązać się będzie z dostosowaniem wiedzy teoretycznej z zakresu inteligentnych rozwiązań IT, anatomii człowieka, obszarów life-science do ich praktycznego wykorzystania np. przy konstrukcji odzieży zawierającej sensory. Program nauczania zawierać będzie wieloetapowość procesów produkcyjnych, w tym wykonywania konstrukcji, modelowania wyrobów odzieżowych, tworzenia szablonów, stopniowania oraz układów szablonów.

Absolwent posiadający kwalifikacje, w tym zawodzie będzie mógł podjąć pracę w zakładach usługowych, jak i przemysłowych branży odzieżowo- włókienniczej, tekstylnej, samochodowej, meblarskiej, IT.

Zgodność z kwalifikacjami w obszarze projektowania 3D i modern design	- A.54. Przygotowanie materiałów graficznych do procesu drukowania - A.48. Projektowanie wyrobów odzieżowych
Możliwe nowe kwalifikacje w obszarze projektowania 3D i modern design	- błąga maszyn i urządzeń do druku przestrzennego - obsługa oprogramowania do projektowania form odzieży 3D - projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych
Zgodność z kwalifikacjami w obszarze zamówień zindywidualizowanych	- A.18 Prowadzenie sprzedaży
Możliwe nowe kwalifikacje w obszarze zamówień zindywidualizowanych	- obsługa systemów CRM - organizacja kanałów sprzedaży (omnichannel)
Możliwe nowe kwalifikacje w obszarze efektywnego wykorzystania materiałów	- wykonywanie badań analitycznych i statystycznych - przygotowanie zestawu technicznego do

Rada ds. Kompetencji

PRZEMYSŁ MODY
I INNOWACYJNE TEKSTYLIA

„Rada Sektorowa ds. Kompetencji Sektora Przemysłu Mody i Innowacyjnych Tekstyliów”
Projekt finansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Oś
priorytetowa II - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji,
Działanie 2.12 Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno-zawodowych

	testowania materiałów - zarządzanie recyklingiem odpadów produkcyjnych

